

Belföldi hírek

p é n t e k
-----

bb 1. magyar-szovjet tévés kooprodukciók - filmek a pravdáról,
orenburgról.

i nm/gg pr bzs -cz

1976. március 5.

1976-ban még szorosabbá válik a magyar televízió és a szovjet apn hírügynökség együttműködése. a tavalyinál több, átfogóbb tematikájú kooprodukció forgatását tervezik, amelyek között egyaránt helyet kapnak a szovjetunió iparáról, lakosságának életéről, nem utolsósorban pedig kulturájáról szóló filmek is. amint balog judit, a televízió „horizont”, szerkesztőségének vezetője elmondta az mti tudósítójának, a dokumentumfilmosztály riportfilm forgatását kezdi meg - együttműködve a szovjet kollégákkal - az szkp sajtóorgánumáról, a pravdáról. ez a vállalkozás tulajdonképpen arra a kérdésre akar választ adni, hogyan készül napjainkban egy világlap. nem annyira a pravda történetébe kapunk bepillantást, hanem abba a folyamatba, ahogyan a legmodernebb technikai eszközöket igénybe véve, kinyomtatják a lapot. az adásban külföldi tudósítók is megszólalnak majd.

/folyt. köv./

: 0

- 1 -

bb 1. /magyar-szovjet ... 1. folyt./bzs

a szovjet-magyar tévés-kapcsolatok színességének másik jó példája a szabadidő című közös produkció, amelyben a szabadidőt, mint szociális tényezőt vizsgálják a kérdés szakemberei. l. patrusev és fukász györgy szociológusok régóta állnak szakmai kapcsolatban, így aztán szinte természetes is, hogy a film ketőjük tudományos munkásságából kiindulva, azt követi nyomon, hogyan alakul a szovjetunióban, illetve Magyarországon a szabadidő hasznos eltöltésének kérdése. a „karrier”, című koprodukció a szó szocialista értelmezésére vállalkozik, konkrét példákon nyomon kísérve, mit is jelent nálunk a „karrier”,.

sugár andrás szerkesztő-riporter nemcsak a szovjetunióban és hazánkban, más országokban is arra volt kíváncsi, milyen a szovjet áruk fogadtatása, a szovjetunió milyen helyet foglal el a világpiacra. az apn-nel közösen forgatott film azonban nemcsak a véleményeket idézi, hanem arra is feleletet kíván adni, hogy akik a szovjet árukat használják, mit tudnak arról az országról, ahonnan a cikkek érkeztek. például az egyik zsiguligépkocsit végigkísérik azon az úton, amelyet a toglia gyártól tesz meg athénig, ahol a magán-taxisofőrök ilyen márkájú gépkocsikat keresnek.

az első olyan tévé -produkció, amelyet nemcsak a magyar televízió és az apn készít közösen, hanem több szocialista ország tévé állomása is, az orenburg című film. a tavaly decemberben megtartott nemzetközi tévés megbeszélésen döntöttek úgy, hogy az ndk, a csehszlovák, a lengyel és a magyar televízió közös erőből fog hozzá a forgatáshoz.

1975-ben a könyvnapra jelent meg nálunk sesz talov „amikor a nap ringatott”, című regénye, amely egy-kettőre népszerű lett a magyar olvasók előtt is. a szovjet író könyvét most filmre „fordítják”, vagyis a tévé eszközeivel akarják megörökíteni azt az utat, amelyet a szovjet emberek bejártak az októberi forradalmat megelőző időszakról napjainkig. a televízió kérésére sesz talov „igent”, mondott és hozzálátott, hogy kisregényéből megírja a filmnovellát, amely majd a forgatókönyv alapjául szolgál.

a magyar televízió és az apn együttműködési tervében más közös filmek elkészítése is szerepel, amelyeknek témáját majd az szkp xxv. kongresszusa után, az itt hozott határozatok szellemében állapítják meg. /mti/

--
- 2 -

bb 2. három kiskaludi-szobrot állítanak fel zalaegerszegen
vidöfm bzs -cz 1976. március 5.

a nemrég elhunyt világhírű szobrászművész, kiskaludi strobl zsigmond végakaratainak megfelelően zalaegerszeg város örökölte a művészi hagyatékot. a város tanácsa a nagy művész emlékére felállíttatja kiskaludi három - köztérre szánt - alkotását: a „vénusz születése”, az „ad astra”, és az „ijász”, című szobrákat. /mti/

--

bb 3. mitől színes a balaton vize? - ébrednek a tó élővilága
vid/fm bzs -cz 1976. március 5.

a kék tengerhez szokott külföldi turisták sokszor megcsodálják a balaton színjátékát, a víz sokféle színárnyalatát. most különösen szép színtelát alkot a tó 600 négyzetkilométeres vizeitükre. a már bekövetkezett „jégveszte”, után most a sötétszürke színek helyett a világoszöld és a kékes-zöld dominál. ilyenkor a „festő-anyagot”, a hidegkedvelő algák alkotják, amelyek télen szaporodnak. a tó mélyén ugyanis még a hideg évszakban sem következik be az ugynevezett teljes bénaság, sőt sok növény és apró állat ilyenkor éled és szaporodik.

vihar idején a balaton vizeitükén barna, lila, kék, zöld és fehér színek követik egymást, aszerint, hogy a nyugalmi állapotban kékeszöld színt adó lebegő algákat - biogén mészkristályokat - milyen szögben éri a napfény. ez a felszínen színekben megjelenő szerves tömeg egyúttal el is zárja a fényt a balaton mélyétől. a „magyar tengerben”, 80 centiméter mélységtől lefelé sötétség uralkodik. ez az oka annak, hogy a tó élőlényei „sápadtak”, szervezetük rendkívül szegény festékanyagokban. /mti/

--

bb 4. valutát hozó galambfiókák - export csongrádból a tőkés országokba

vid/fm bzs -cz 1976. március 5.

a szentesi baromfifeldolgozó vállalatnál megkezdődött a galambfeldolgozási idény. a fiókákat az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek vásárolják fel a kistermelőktől és adják át a gyárnak. a szezonban több mint százhetven tonna konyhakész husgalamb hagyja el a szentesi üzemet.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 4. /valutát hozó ... 1. folyt./bzs

a külön erre a célra készült szalagszerű feldolgozó pálya szinte ontja az árut: óránkénti teljesítménye kétezer feldolgozott fióka. a kész terméket tetszetős csomagolásban küldik a tőkés országokba. a terimpex külkereskedelmi vállalat hűtőkamionokban ,,utaztatja,, a csemege-szárnyasokat. /mti/

--

bb 5. határmenti fiatalok barátsága

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

a két országgal határos vas megye ifjúsági szervezetei tovább bővítik kapcsolataikat a szomszédos országokkal és más államok fiataljaival. most vették fel a kapcsolatot az egységes jugoszláv szocialista ifjúsági szövetség ljubljana-i bizottságával. ez elsősorban nem megyei szintű együttműködést jelent, hanem a közvetlen szomszédos területek - bennük a nemzetiségi közösségek - közeledését: körmend és környéke fiataljainak barátságát a murska szobotaiakkal és környékbeliekkel.

az osztrák kommunista ifjúsági szövetség stájer tartományi bizottsága gyermekszervezetével is jó az együttműködés. a kin-derland turnerseei és a vasiak balatoni táborában nyaranta gyermekcsoportok csere-üdülésére kerül sor, így az idén is. több sikeres hármashatár-találkozó után újabbra készülnek.

bár a határok nem szomszédosak, de a barátság annál melegebb a mari aszszk-ban élő fiatalokkal. a szovjetunióknak ez az autonóm köztársasága vas megye testvérterülete. kölcsönös látogatások, delegációcserék, munkamódszerátadások, baráti tapasztalatcserék fémjelzik a sokéves gyümölcsöző együttműködést. a bulgáriai testvérmegye, razgrad komszomolistái is szívesen látott vendégek vas-ban és viszont. /mti/

--

- 4 -

bb 6. új városrész épül szombathelyen

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

szombathelyen a negyedik ötéves tervben - minden eddiginél több - mintegy 5300 lakás épült. gondoltak a megyeszékhelyen a fiatal házásokra, az idős emberekre, magánosokra is. két 110-110 lakásos otthon épült a fiatal házásoknak., s megkezdték a beköltözést a nyugdíjasok házába is. ez utóbbi korszerű ötemeletes épület garzonlakásaihoz fürdőszoba, főzőfülke is tartozik. ezenkívül orvosi szoba, társalgó, valamint barkácsoló helyiség, mosókonyha áll a lakók rendelkezésére. később arra is lehetőség nyílik - ha igény lesz rá, - hogy a közös étkezést is megoldják.

az ötödik ötéves tervben is kiemelkedő feladat lesz szombathelyen a lakásépítés. a városi tanács a tömeges lakásépítésre az oladi városrészen újabb területet jelölt ki. az új városrész beépítésre kijelölt több mint 91 hektáros területén a tervek szerint 6446 lakás épül, téglablokkos, alaguttszalus és házgyári technológiával. a városrész tervezett lakosszáma több mint huszonhat- és félezer.

a beruházás első ütemeként a mai derkovits városrésztől északra fekvő területet jelölték ki. az itt felépülő 1702 lakás kapcsolódik a derkovits városrészhez. ennek előnye, hogy egyes alapközműveket meg lehet takarítani azáltal, hogy a már meglévő rendszerek ki tudják szolgálni az új lakótelep lakásait is. a derkovits városrész ellátja majd az új városrészen letelepülőket mindaddig, amíg az oladi városrész központ létre nem jön.

az ötödik ötéves tervben a város jelenleg épülő derkovits, joskar ola-i és kisz lakótelepén tovább folytatódik a lakásépítés, az új városrészen pedig mintegy 1100-1300 lakás felépítésével számolnak. /mti/

--

bb 7. egy mohácsi munkás felfedezése - megtalálták az 1526-os csata színhelyét?

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

érdekes felfedezésre jutott egy mohácsi munkás, szücs józsef amatőr helytörténet-kutató: a jelek szerint megtalálta az 1526-os csata idején elpusztult földvár falut, amely a kulcsot jelenti a sorsformáló ütközet pontos helyének meghatározásához. a csatában részt vett brodarics istván leírásából tudjuk, hogy a döntő összecsapás a magyar és a török had között földvár előtt történt, ott omlott össze a török ágyuk tüzeiben a magyar sereg rohama, ott mészárolták le a janicsárok a magyar katonákat, következésképpen ott kell keresni a sirjaikat is.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 7. /egy mohácsi ... 1. folyt./bzs

a tűz martalékává lett falu helyét azonban mindmáig nem találták, illetve a földvárnak vélt település-maradványok környékén végzett ásások nem vezettek eredményre.

a vendéglátó vállalat 49 éves karbantartó munkása több mint három évtizede kutatja szenvedélyes érdeklődéssel a mohácsi csatateret. nálánál jobban bizonyosan senki sem ismeri ezt a terepet. ő találta meg, illetve vezette nyomra a régészeket az első 1526-os tömegsírok, az elpusztult Lajmér falu, a római-kori altinum, a duna-menti népvándorlás-kori temető esetében is. s most majs község közelében - a bolyi állami gazdaság területén - rábukkant egy település helyére, pontosan olyan fekvésben, ahogyan Brodarics látta: „a domb lejtőjének aljában egy kis falu feküdt, templommal. földvár ezen falu neve, itt helyezte el az elenség az ágyúját.„ kizárólag a természeti tényezők kedvező összjátékának köszönhető, hogy felismerte a település rajzát. most ugyanis nem fedi növényzet a földet, a felszáradt talaj jól mutatja az elszíneződést, a reggeli nap surlófénye plasztikusan kiemeli a lelet körvonalait.

március 3-án hárman bejárták a terepet: szücs József, s vele Lencz Jakab majsi traktoros és Kiss Béla mohácsi honismereti körvezető. a település - mint megállapították - a csatateret körülvevő fennsík lábánál kezdődik és több mint egy kilométer hosszan húzódik mohács irányába. párhuzamos két sorban láthatók a kis földhalmok: mind egy-egy beomlott házacska helyét jelöli, mindenfelé patics /sárral tapasztott fal/ maradványai, mészszemcskék, cserép- és téglatormelék, valamint emberi csontdarabok. jól kivehető a hajdani templom helye is. ezt a határrészt mai napig is törökdülőnek nevezi a nép, ami nem lehet véletlen.

a mohácsi honismereti kutatók véleménye az, hogy az eddig ismeretlen település a régóta kutatott földvár falu, erre vall elhelyezkedése és kiterjedése, valamint a látható maradványok is. a döntő szót természetesen majd a régészek mondják ki, a leletet bejelentették a Pécsi Janus Pannonius Múzeumnak. akár földvárról van szó, akár nem, megtalálása és feltárása új adalékokat nyújthat a csata történetéhez. abban az esetben viszont, ha a mohácsiak feltevése helytálló, új megvilágításba kerül az 1526-os mohácsi vész helyszíne, aminek különös aktualitást ad a csata közelgő, 450. évfordulója. /mti/

--

- 6 -

bb 8. országos borversenyre készülnek szekszárdon

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

szekszárdon megkezdődtek a xv. országos borverseny előkészületei.

az idén június második hetében rendezik meg Tolna megye székhelyén a hazai borgazdaságunk fejlődését és az utóbbi két év borászati eredményeit felmérő nagy vetélkedőt. a szekszárdi vörösbort-fesztivállal együtt bonyolítják le a versenyt, amelyen három ütemben a boltokban kapható forgalmi, továbbá az aranyérmes szintű termelői, valamint a kísérleti borok kategóriájában minősítik szőlőhegyeink levét. a termelők muzeális értékű borokkal is benevezhetnek. a kísérleti borok sorában az új termelési és kezelési eljárással, valamint fajtakísérlet alatt álló új szőlőfajtákból készült borokat „vizsgáztatják.„ ujdonság, hogy az asztali, a pecsenye, a minőségi, és a különleges minőségi borokon kívül az előírásoknak megfelelő csemege, úrmős, fűszerezett, valamint üdítő jellegű, gyöngyöző, habzó, pezsgőbor és borpárlat is részt vehet a versenyen. az országos versenyt megyei „vetélkedők.„ előzik meg. a forgalmi és a kísérleti borok április 5-ig, a termelői borok pedig április 25-ig nevezhetők be. felvilágosítást a mém fejlesztési propaganda irodája /1364. Budapest 4. pf. 77./ ad. /mti/

--

bb 9. magyar hűtőházak a szovjetunióba

i kg/gg ie bzs -cz

1976. március 5.

az idén négy hűtőházat szállít a komplex külkereskedelmi vállalat a szovjetunióba. a 31-es állami építőipari vállalat gyártó üzemében már készülnek a könnyűszerkezetes acélelemek, az első szállítmányt előreláthatóan az év közepén rakják vagonokba. a helyszíni összeszerelést is az építőipari vállalat speciálisan kiképzett brigádja irányítja majd.

a magyar hűtőházak szovjet exportjának már hagyományai vannak, 1971 óta összesen 19-et vásárolt meg az összszövetségi földművelésügyi minisztérium. Gruzia, Türkmenia és más köztársaságok kolhozaiban üzemelnek a több magyar vállalat együttlükedésével készülő 2000, illetve 6-7 ezer tonnás hűtőházak, amelyekben főként almát, őszibarackot, szőlőt és körtét tárolnak. /mti/

--

- 7

bb 10. szovjet gyártmányu turbófuvókat vásárol a diósgyőri
Lenin kohászati művek

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

a nagyolvasztók forrószél-ellátásához két nagyteljesít-
ményü turbófuvót vásárol a szovjetunióból a diósgyőri Lenin
kohászati művek. a két turbófuvó üzembeállítását a vasgyárban
1977-ben és 1978-ban tervezik, s azokkal a diósgyőri gyárban
husz éve üzemelő elavult gépeket váltják fel. a nagyolvasztók
forrószél-ellátását javító beruházásra a Lenin kohászati művek-
ben összesen százmillió forintot költenek. /mti/

--

bb 11. emlékműsorok - kulturcsportoknak

i me/tm pr bzs -cz

1976. március 5.

a rákóczi-ünnepségek megrendezését segíti a naptár 1976.
cimü kötet, a népművelési propaganda irodának a napokban megje-
lenő kiadványa. ii. rákóczi ferencről, illetve a szabadságharc-
ról írt verseket, valamint kórusműveket, kis jeleneteket tar-
talmaz. ez a kötet hriszto botev emlékműsört is közöl a bolgár
forradalmi költő születésének 100. évfordulója alkalmából. verdi
születésének 150. évfordulóját ünneplő kulturcsportoknak pe-
dig verdiről szóló irodalmi alkotásokat, zeneműveket ad kézhez.
/mti/

--

bb 12. csendes február, tíz millió tonnán aluli teljesítmény,
szabad kapacitás a vasutnál

i kf/tm ie bzs -cz

1976. március 5.

a vasut teljesítette ugyan idei eddigi áruszállítási
tervét, a tavalyi hasonló időszak teljesítményétől azonban mesz-
sze elmaradt - állapította meg a máv vezérigazgatóság most elké-
szült gyorsjelentése, amely elemezte az idei első két hónap fuva-
rozási helyzetét, tapasztalatait.

a vasuton januárban és februárban összesen 20.4 millió ton-
na árut továbbítottak. a februári teljesítmény - annak ellenére,
hogy a hónap egy nappal hosszabb volt - a tavalyi 10.3 millió
helyett csak 9.6 millió tonna volt. ennek megfelelően a korábbi
évekhez képest csendes februárt zártak, olyan hónapot, amikor -
hosszu idő óta először - nem volt kihasználva a vasut kapacitá-
sa.

/folyt. köv./

- 8 -

bb 12. /csendes február, ... 1. folyt./bzs

a fuvarozás nagyobb arányu csökkenése a forgalom össze-
tételének változásával, elsősorban a vasut által befolyásolhatat-
lan nemzetközi szállítások, a tranzit-, valamint az export-import
fuvarozások csökkenésével függ össze. ezen kívül erősen mérsék-
lődött a belföldi árumozgás is. jellemző erre, hogy a két hónap
alatt a statisztika szerint minden kért vagonit kiállított, minden
igényt ki tudott elégíteni a máv. a szállítások csökkenése ma-
gyarázható az új tervidőszakba való átmenettel, az utóbbi éveké-
hez képest kedvezőtlen februári időjárással, amelynek következté-
ben az ilyenkor legnagyobb mennyiséget jelentő kő, kavics-szál-
lítványok „befagytak,, az is igaz, hogy februárban volt egy több-
letnap, de ez éppen vasárnapra esett, amikor általában kevésbé
veszik igénybe a vasutat; a tavalyihoz képest 15 százalékkal csök-
kentek a vasárnapi rakodások az elmúlt két hónapban.

a vasut a kapacitások egyenletes kihasználása érdeké-
ben az elmúlt időszakban szorgalmazta az előszállításokat, ton-
nánként 8-15 forint kedvezményt adott egyebek között a kő, ka-
vics és kohósalak szállítványokra. az előszállítási kedvezmény még
márciusban is érvényes. egyébként is ki kell használniok a fuvaroz-
tatóknak ezt a hónapot, mert az első negyedévben elmaradt szállí-
tásokat később - amikor erőteljesebb lesz a nemzetközi, s meg-
növekszik a belföldi forgalom is - már képtelen lesz pótolni a
máv. /mti/

--

bb 13. tömb - és szalagházak , új zöldterületek kapuvárott

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

dinamikusan fejlődik győr-sopron megye egyik legfiatalabb
városa, kapuvár. hat éve, várossá nyilvánítása óta nagy lendületet
vett az építkezés. az idén újabb tömb- és szalagházakkal bővítik
az új lakótelepet. a városközpont „foghijait,, szintén beépítik.
korszerűsítik a város vízvezeték-rendszerét, és kiszélesítik szenny-
vízelvezető hálózatát. a városrendezési elgondolások figyelmet
fordítanak a zöldterület-tervezésre is, mivel a zöld környezet
lélegezteti a várost, megköti a port, s a fasorok , sövények csök-
kentik a járművek zaját. az elmúlt öt évben 50 ezer négyzetméter-
nyi zöldterületet hoztak létre kapuváron. a parkosítási munkák-
ból a városlakók is kivették a részüket. több ezer órát áldoz-
tak parképítésre, fásításra, a játszó- és pihenőterek rendezé-
sére. a környezetvédelmi szempontból értékes zöldterület szocia-
lista megőrzését az iskolák diákjai vállalták. /mti/

--
- 9 -

bb 14. fásítási hónap

i jf/tr ie bzs -cz

1976. március 5.

március 10 - április 10 között rendezik meg az országos fásítási hónapot. ebben az időszakban az erdőgazdaságok, állami gazdaságok és a tsz-ek több ezer hektáron telepítenek erdőt, de igen jelentős az a fásítás is, amit a különböző társadalmi szervek, intézmények, iskolák végeznek. az idén 7.000 hektárra kerül új erdő. ebből ezer hektárnyi erdősitést, fásítást a zöldövezetekbe, illetve a városok, lakótelepülések belső parkjaiba terveznek. az idei tavaszon látnak hozzá a budapesti zöldövezet fejlesztéséhez, a következő hetekben 80 hektárra telepítenek fát. ezzel egyidőben kiemelt fásítás kezdődik debrecen, szeged és szolnok térségében, ahol szintén levegőjavító, szélfogó zöldövezetet alakítanak ki az erdőmérnökök.

az erdőtelepítéshez, fásításhoz szükséges fa- és cserje-csemeték, suhángok, sorfák az erdészeti csemete-kertekben megfelelő mennyiségben állnak a vásárlók rendelkezésére. az állami szervek, közületek igényeit az állami erdőrendezőiségek elégítik ki. a magánosok legalább 500 helyen vásárolhatnak csemetét az országban. az erdészetek és a csemetekertek nagyszabású facsemete vásárt rendeznek, ahol kedvezményes áron lehet beszerezni az erdei fa- és cserje-csemetéket. /a kedvezmény 20-25 százalékos mértékű ebben az időszakban./ a közületeknek ingyen adják a csemetéket, hogy az iskolák, óvodák, intézmények és üzemek köré minél nagyobb területre kerüljön zöldsáv. /mti/

-.-

bb 15. Lopni járt az egyetemre - három és fél évi szabadságvesztés

i bc/tr pr bzs -cz

1976. március 5.

a börtönből szabadulva mindössze három hétig dolgozott, azt követően munkát nem vállalt, s újabb sorozatos büncselekményeket követett el mártonyi péter 37 éves budapesti lakos. korábbi módszeréhez hasonlóan tett szert illetéktelen jövedelemre: rendszeresen „megfordult”, budapesti felsőoktatási intézményekben, s az alkalmas pillanatot kihasználva, magához vett különféle használati tárgyakat - a többi között ernyőket, kabátokat, táskákat - majd azokkal kereket oldott, s legtöbbjét rövidesen eladta. így lopott a közgazdaságtudományi egyetemen, a bőrklinika előadótermében, a testnevelési főiskolán, a bányai donát gépipari műszaki főiskolán, az ybl miklós építőipari műszaki főiskolán.

/folyt. köv./

- 10 -

bb 15. /Lopni járt ... 1. folyt./bzs

az egyik elemelt diplomatáskában órát is vett. ezt a táskát egy ideig használta, s az nála volt akkor is, amikor a jogtudományi kar folyosóján tartózkodott. éppen akkor járt ott a károsult is - akitől ezt a táskát ellopta - s igazoltatta mártonyit. a nótórius tolvaj rendszeresen megjelent a báv és a használtcikk ktsz felvevőhelyei előtt, s ismeretlen személyektől különböző ingóságokat, főleg ruházati cikkeket vásárolt, majd azokat 20-25 százalékos haszonnal maga értékesítette.

a központi kerületi bíróság mártonyi pétert a sorozatos lopásért, valamint üzérkedésért és közveszélyes munkakerülésért három és fél évi szabadságvesztésre, 4.000-4.000 forint vagyonekhozásra, illetve elkobzást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte, s elrendelte szigorított őrizetét a büntetés letöltése után. /mti/

-.-

- 11 -

bb 16. rendelet az emelet-ráépítésekről és a tetőtér-beépítésekről

i s b s i e b h l a

1976. március 5.

az építésügyi- és városfejlesztési miniszter és a pénzügyminiszter új intézkedésben módosította az emelet-ráépítésekről és a tetőtér-beépítésekről szóló korábbi rendelkezéseket. a változtatás lehetővé teszi, hogy új formával, tehát az emelet-ráépítéssel és tetőtér-beépítéssel is bővüljön a vállalati lakásépítés lehetősége. kimondja ugyanis az új jogszabály, hogy az építetetői - beruházói - feladatot a tanácsi házkezelőszéki szervezettel kötött megállapodás és vegyes tulajdon esetében a tulajdonosi hozzájárulás alapján a dolgozók lakásépítésének támogatásáról szóló rendelkezésekben meghatározott munkáltatói szervezet is eljáráshoz járhat, ha az illetékes tanács végrehajtó bizottságától megszerezte a bérlő-kiválasztási jogot az érintett tanácsi bérlőkörre.

az új intézkedés kedvez a vállalatoknak, mert a ráépítés és a tetőtér-beépítés esetén előnyösebb a bérlő-kiválasztási jog megszerzése, mint a teljesen új épületeknél. a vállalatnál dolgozó leendő bérlőknek is előnyös az új megoldás, mert az építés költségeire otp-kölcsönt és vállalati támogatást kapnak, s ugyanakkor a tanácsi bérlakás kiutalásakor nem kell fizetniük lakás-használatbavételi díjat. - korábbi jogszabályoknak megfelelően pedig az új bérlőkre jutó építési költségek 75 százaléka terjedő részére bérbeszámítási jogot kapnak, ennél fogva a költségek megtérüléséig lényegesen kevesebb lakbért kell fizetniük. előnyös az is, hogy annak a vállalati dolgozónak, aki a munkáltató bérlő-kiválasztási jogán kapott kiutalást, nem kell szerepelnie a tanácsi lakáskiutalási névjegyzékben, tehát hamarabb kerülhet sor lakásigényének kielégítésére. kedvező még, hogy a korábbtól eltérően - a tanács és a házkezelési szerv hozzájárulásával - a munkáltató az egész épület felújításától függetlenül is elvégeztetheti az emeletráépítést és a tetőtér-beépítést.

a módosító jogszabályok részletesen meghatározzák a ráépítés tervezésével kapcsolatos teendőket, a pénzügyi forrásokat, a költségek megoszlását, az otp-kölcsön feltételeit és mértékét, továbbá más fontos szabályokat. a módosításról szóló együttes rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett. /mtl/

- 12 -

8.00 bh

bc

bb 17. építőipari dolgozók művelődése - nemcsak az anyagiaktól függ - a vállalatvezető is felelős

i m e t r p r b h - c z

1976. március 5.

az építőipari dolgozók művelődését segíti az országos közművelődési tanács elnökségének legutóbbi ülésén elfogadott feladat-terv, amely az építésügyi - és városfejlesztési minisztérium, az építőipari vállalatok és más szervezetek tennivalóit összegezi. tekintettel arra, hogy a következő 15 évben az építőipar termelését a jelenleginek két és félszeresére, termékenységét legalább kétszeresére kell növelni, nem közömbös milyen szintű az építőipar félmilliónyi dolgozójának műveltsége - állapították meg az ágazat közművelődési helyzetének vizsgálatakor. mindenek előtt a művelődés anyagi feltételeinek javítását, hatékonyabb megszervezését szorgalmazták, annál inkább, mivel az építők zömé nehéz körülmények között, nyugtalt, vagy váltott műszakban dolgozik, lakhelyétől kisebb-nagyobb távolságra.

az építőipari vállalatok jelentős összegeket fordítanak kulturális célokra, a vállalatok zöménél jó feltételeket teremtetnek az oktatáshoz, művelődéshez. az ideiglenes munkahelyeken a iii. iv. osztályú munkásszállókban azonban a minimális adottságok is hiányoznak. az ötödik ötéves terv időszakában elsőrendű feladat: újabb korszerű munkásszállók építése, hogy a szállók lakói helyben megtalálják a tévét éppen úgy, mint a könyvtárat és a szakköröket. néhol a művelődési igény kielégítése nem annyira az anyagiaktól, mint inkább szervezési intézkedésektől függ - állapították meg az ülésen. követésre méltó a hajdu-bihar megyei művelődési központ példája: klubot létesítettek az ingázó szakmunkástanulók részére, hogy azok munka után vonatra, buszra várakozva tartalmasan tölthessék idejüket. a sajátos helyzethez alkalmazott kulturális-oktatási formák, mint a kihelyezett általános tagozatok, ismeretterjesztő körök, zenés irodalmi műsorok, stb. szintén segíthetik a tanulást, önművelést. ez égetően szükséges, mert jelenleg az építőipari munkások 42 százaléka nem végezte el az általános iskolát. az ülésen kiemelték: a

szocialista brigádok egyéni és közös vállalásai között szerepeljen a szakmai továbbképzés, tanulás, önművelés. a szocialista brigádklubok, szocialista brigádvezetők klubja - amelyek eredményesen működnek a fim herendi üzemében, a vas megyei áévnél - jól szolgálják az általános- és szakképzést. /folyt. köv./

- 13 -

8.10 bh

bc

bb 17./ építőipari ... folyt./ bh

a minisztérium előirányozata szerint ötéves és egyéves tervet dolgoznak ki a szervezett oktatás és művelés biztosítására. a háromezer főt foglalkoztató vállalatoknál főfoglalkozású közművelőt alkalmaznak. tervezik a közművelődési munkában részvevők anyagi és erkölcsi ösztönzését is. hangsúlyozták: a vállalat vezetői sok tekintetben felelősek a közművelődés helyzetéért, szemléletük, magatartásuk nagymértékben befolyásolja a dolgozók művelődését, műveltségét. ezért a vállalatvezetők munkájának értékelésekor ezen túl figyelembe veszik a közművelődést segítő tevékenységüket is. a közművelődési tanács elnöksége egyetértett azzal is, hogy az építőipari vállalatok pozitív gyakorlatát tapasztalatcserék segítségével általánosítsák./mti/

bb 18. tízmilliárd forint az építőipar gépesítésére

i sb/tr/ny ie -cz 1976 március 5.

az építőipar gépesítésének sajátos vonása, hogy a berendezéseknek több mint 80 százalékát külföldről kell beszerezni. a legnagyobb szállító a szovjetunió, amely a szocialista gépipport mintegy 80 százalékát fedezi. a szovjet építőgépgyárak az utóbbi években jelentősen korszerűsítették termékeiket hidropneumatikus és hidroelektronikus vezérlő szerkezetekkel, s így még szélesebb választékból szerezhethetjük be a magas műszaki színvonalú szovjet gépeket, csökkenthetjük a tőkés importot. elsősorban a szovjet szállítások bővítésével a korábbi 15-ről 9-10 százalékra csökkent a tőkés import aránya a külföldi építőipari gépek beszerzésében.

az v. ötéves tervben az építőipar 19-20 milliárd forint értékű beruházást irányzott elő, s ennek több mint a felét, 10.5 milliárd forintot fordítja gépesítésre. ebből megközelítően hat milliárd forint értékű szovjet gép és berendezés segíti majd az építőiparban komplex gépláncok kialakítását, a termelékenység növelését. különösen nagy az érdeklődés a hidropneumatikus és hidroelektronikus vezérlésű autódaruk, kotrógépek, gumikerekes daruk és nagy teherbírási toronydaruk iránt. az építőipari anyagok, előregyártott elemek, szerkezetek szállításának különleges rendeltetésű járműparkját is újabb szovjet termékekkel bővítik.

/folyt köv/

-14-

8.05/ny

ha 9-

bb 18. / tízmilliárd forint ...folyt/ny

a vállalatok most készítik elő a tervidőszakra szóló megrendeléseiket. a legcélszerűbb berendezések, gépek kiválasztását jelentősen megkönnyítették, hogy közvetlen kapcsolatot építhettek ki a szovjet kereskedelmi és iparkamara nemrégiben megnyitott budapesti kirendeltségével. közreműködésükkel már több fontos, gyorsításra kijelölt nagyberuházás építéséhez soron kívül kapták meg a kért berendezést./mti/

bb 19. új klubok a tatabányai bányász fiataloknak

vid/ny la 1976 március 5.

az ötödik új klubot adták át a tatabányai szénbányák fiataljainak, s már készül a hatodik is. a szénbányák igazgatósága és szakszervezeti bizottsága jelentős összeget áldozott a fiatalok „birodalmának”, kialakítására, de maguk a fiatalok is alaposan kivették részüket a társadalmi munkából. bekapcsolódtak az építkezésbe, ők rendezték be a helyiségeket és a vasgyűjtésből származó pénzt is a klubok felszerelésére költötték. a lakótelepeken és a bányauzemeknél nyitott klubok változatos, vonzó programmal várják a bányászfiatalokat./mti/

bb 20. megkezdődött a tavaszi munka az ikr- taggazdaságokban - értékarányos és energiatakarékos technológiákat ajánl az ikr-központ

vid/ny la 1976 március 5.

a bábolnai iparszerű kukoricatermelő / ikr/ közös vállalat taggazdaságaiban is megkezdődtek a tavaszi munkák. folyik a talajsimítózás, befejezéshez közeledik a vetőmagvak kiszállítása. az előkészületek fontos része a rendszer általános technológiájának a helyszíntre adaptálása.

az ikr termelésszervezési központjainak szakemberei a taggazdaságok szakembereivel közösen ezekben a hetekben határozzák meg, hogy a helyi adottságoknak megfelelően milyen technológiát alkalmazzanak az egyes táblákon a legeredményesebben és leggazdaságosabban. hasznosítják a közös vállalat múlt évi kísérleteinek eredményeit, a taggazdaságok tapasztalatait és a világon ismert legújabb, legkorszerűbb módszereket. általános törekvés, hogy új növeljék a termelést és a termelékenységet, hogy értékarányosan használják fel a rendelkezésre álló erőforrásokat és takarékoskodjanak az energiával is.

/folyt köv/

-15-

8.15/ny

ha 8/15

bb 20. / megkezdődött ...folyt/ny

ezért az ikr-központ technológusai több változatu technológiát dolgoztak ki. ebből a taggazdaságok kiválaszthatják az adottságuknak legmegfelelőbbet és azt, amelyik ésszerű takarékossgal jár. lehet ugyanis a takarékossg káros is. jelentős termésvesztés érí például azt a gazdaságot, amely nem használja a vetés-sel egyidejüleg a kukorica fejlődését rendkívül meggyorsító starter műtrágyát, vagy nem a talajvizsgálatok alapján megállapított műtrágya mennyiséget szórja ki. a vetőágy készítésénél viszont a takarékos művelést szorgalmazza az ikr-központ. a cél az, hogy a lehető legkevesebb művelettel készítsenek megfelelő magágyat. ez nemcsak a traktor igénybevételét, tehát az üzemanyag-felhasználást csökkenti lényegesen, hanem egyben elősegíti a magas termésátlagok egyik alapfeltételének, a talaj kellő nedvességtartalmának a megőrzését is. jelentős költség-és energiamegtakarítással jár, hogy az évről-évre végzett rendszeres gyomfelvételek alapján a legoptimálisabban ható vegyszerkombinációkat alkalmazhatják a taggazdaságok. a hasonlóan évenként végzett talajlakó-kártevő felmérések pedig azáltal hoznak nagy megtakarítást, hogy csak a veszélyeztetett területeken kell védekezni./mti/

..-

bb 21. peremartonban gyártják majd a legnagyobb hatóanyag-tartalmu műtrágyát - importot pótolnak

vid/fm/ny -cz

1976 március 5.

a peremartoni vegyipari vállalatnál megkezdődött az a nagy-szabású előkészítő munka- amellyel a meglévő komplex műtrágyát gyártó üzemet alkalmassá teszik az 56 százalékos - rendkívül magas hatóanyag-tartalmu műtrágya gyártására. az angol technológiát átállítják az eddigi nyersfoszfát felhasználásáról az ammonfoszfát feldolgozására, amelyet a szovjetunióból szállítanak. az első vagonok egyébként már átlépték a határt, és ez az alapanyag ad lehetőséget a keresett, korszerű termék előállítására.

elsősorban az iparszerű termesztési rendszerek várják érdeklődéssel az új terméket, hiszen igényes agrotechnikájuk az ilyen nagyhatású műtrágyák felhasználását is előírja. eddig külföldről szereztek be a szükséges mennyiséget. a bábolnai ikr és a nádudvari kite 1980-ra már olyan nagy mennyiséget ígérlyelne a nagyhatású műtrágyából, hogy az előzetes megrendelés összességében máris meghaladja az évi termelést.

/folyt köv/
8.20/ny

-16-

bb 21. / peremartonban .....folyt/ny

a peremartoni vegyipari vállalat egyébként az összetett műtrágyagyártás hazai uttörője. az országban elsőnek kezdte meg a komplex műtrágyák előállítását, és most elsőnek gyártja a magas hatóanyag-tartalmu talajtáplálékot is. ennek az újdonságnak előnye még, hogy az 56 százalékos hatóanyag-tartalmon belül tetszés szerint variálható lesz a nitrogén, a foszfor és a kálium aránya. elsődlegesen a magas foszfor-és káliumtartalmu műtrágyát gyártják, hiszen jelenleg az hiányzik legjobban a termékválasztékból. a tervek szerint ebben az esztendőben mintegy százezer tonnányit állítanak elő a nagyhatású műtrágyából. 1980-ra pedig a termelés megközelíti az évi fél millió tonnát./mti/

..-

bb 22. „ divatba jött, az előnevelt tojójérce - az idén már kétmillió „ felnőtt, állatot értékesít a bábolnai mezőgazdasági kombinát

vid bh la

1976. március 5.

a bábolnai mezőgazdasági kombinát világhírű tetra baromfi-tenyésztetének termékei között egyre keresettebbek az előnevelt tojójércék. bel- és külföldi vevők egyaránt szívesen vásárolják ezeket a 16 hetes állatokat. takarmányozásuk ugyanis gazdaságosabb, hiszen a 4 héten belül már tojástarternek. emellett közel-keleti és arab partnereik azért is szívesen vásárolják ezeket a „ felnőtt, állatokat, mert nagyobb az ellenállóképességük, jobban bírják a hosszú, nem egyszer 5.000-6.000 kilométeres légi utat.

a kombinátban ezért nyolc olyan új istállót építettek, amelyekből a idén már egymillió jércét bocsátanak ki. ezekben olyan modern, ötszintes battriákban nevelik az állatokat, ahol az etetés, az itatás és a tisztítás is teljesen automatizált. istállónként egyszerre 50 000 állatot nevel fel egyetlen dolgozó, akinek lényegében csak a különböző automatikus berendezések, köztük a klíma- és világításszabályozó irányítása, ellenőrzése a feladata. ezekben az istállóknak a mélyalmos neveléshez viszonyítva ötszörösére nőtt a munka termelékenységé.

m/folyt. köv./

- 17 -

bb 22. / ,, divatba jött,,... folyt./ bh

természetesen a nagy telepítéssűrűség sokkal magasabb higiéniai és állategészségügyi követelményeket támaszt. így az előnevelő telepekhez külön oltószemélyzet tartozik. egymagában a szokásos baromfipestis és baromfihimlő elleni oltás sem jelent kis feladatot, hiszen a régebbi istállók ,, lakóival,, együtt az idén mintegy 1,4 millió előnevelt jércét kell beoltani. a kombinát állategészségügyi laboratóriuma szállítás előtt minden egyes állomány immunitását megvizsgálja, és amennyiben nem kielégítő a védettség foka, minden állatot ismét beoltanak.

a kombinát, jércenevelő partnergazdaságaival együtt az idén már mintegy 2 millió tojójércét bocsát ki, és ennek a felét a közel-keleti és az arab országokba szállítja./mti/

--

bb 23. milliókat érő társadalmi munka - területfejlesztés

i me tr pr bh la

1976. március 5.

számos új létesítményt adnak át rendeltetésének az idén a ix. kerületben: befejezik a tavalyról áthuzódó beruházásokat és határidőre teljesítik a területfejlesztés idej előirányzatait. ahol csak lehet, igénybe veszik a lakosság társadalmi munkáját - hangsúlyozták a pénteki tanácsülésen. a terv szerint júliusban adják át a ráckevei gyermektábor 160 személyes épületét. a lakosság segítségével parkosítják a térséget, szerelik fel a sporteszközöket. a balatonlellei ifjúsági tábor ez év nyaratól jobb körülmények között fogadja az ifjakat. a víz- és elektromos hálózat szerelését szakemberek, a földmunkákat társadalmi erővel végzik.

eikészül a hámán kató téri óvoda 125 személyes épület-szárnya az üzemeltetéséhez szükséges kazánház, amelyet csak a második ütemben, a 75 személyes régi épület felújításakor szereltek volna fel. a teljes befejezés 1977-re várható. a fehérholló utcai bölcsőde gazdasági épületét szintén az idén adják át, s felújítják a régi épületeket is, ahol 20 hellyel növelik a befogadóképességet. a ráday utcai, 30 személyes bölcsőde alapozási munkái megkezdődtek, az épület befejezését azonban csak 1977-re tervezik. a hűvösvölgyi tábor konyháját, gondnoki lakását is jövőre adják át. ez utóbbit - a tervezéstől a parkrendezésig - társadalmi munkával építik. a sport- és testnevelési létesítményeket: az ifjumunkás utcai kis pályát, az uttörőház jégpályáját, a kisdunaparti ifjúsági vízibázist is a lakosok tevékeny közreműködésével hozzák létre. az eddigi gyakorlathoz híven a kerületi lakosok hozzájárulnak a park-gondozáshoz, a fásításhoz, a virágültetéshez is. munkájuk értéke csaknem négy-millió forint. a kerületi üzemek - a ix. kerületi pártbizottság kezdeményezésére - a kommunista műszakok bevételével is segítik a gyermekintézmény-hálózat bővítését. ezen kívül évente mintegy 8 millió forinttal járulnak hozzá a kerület fejlesztéséhez a jelenlegi ötéves terv időszakában./mti/

--

- 13

9.00 bh

bb 24. visszatért a tél - a kékesen mínusz 14 fok!
- sikosak az utak

1976. március 5.

i sz zsu bh hgy

péntek reggelre ismét fehérbe öltözött a főváros, és országszerte visszatért a tél. az elmúlt napok tavaszias, 15-17 fokos meleg időjárása után már két napja sarkvidéki léghulámok árasztották el a kárpát medencét. péntek éjszaka néhány fokkal hidegebb levegő áramlott hazánk területe fölé, és ez okozta az éjszakai elszórt havazásokat. reggel a meteorológiai intézet budai állomásán mérték a legmagasabb hőszintet, 6 cm-t. egyébként a legtöbb hó is a főváros környékén hullott, ezért budapesten délelőtt lelassult a közlekedés. a kora reggeli órákban országszerte mínusz 5, mínusz 9 fok volt a hőmérséklet, a kékestetőn mínusz 14 fokot mértek, s budaörs is környékén mínusz 12 fokra süllyedt a hőmérő higanyszála.

a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint a hét végén nem várható lényeges időjárás változás, az évszakhoz képest továbbra is hideg marad az idő, s néhány helyen futó havazásra is számítani lehet.

nemcsak hazánkban, hanem szinte az egész kontinensen fordult ismét téliesre az idő. varsóban például pénteken reggel mínusz 6 fok volt, s a lengyel fővárosból hózáport jelentettek. skandináviában általában mínusz 8 fokot, prágában, mínusz 4, berlinben és bécsben pedig mínusz 3 fokot mértek. ugyanakkor a szovjet fővárosban csak mínusz 1, -2 fok volt a legalacsonyabb hőmérséklet.

az utinform ügyeleti jelentése szerint ország nyugati felében az országos főutvonalak nedvesek, sikosak, de járhatók. havas, sikos az m-7-es autópálya is. az utburkolatokat folyamatosan takarítják, hóekék járják az utakat, s a csuszásveszély csökkentése érdekében folyamatos a szórás is. a gépjárművezetőket fokozott óvatosságra intik az országutakon s a városokban egyaránt. /mti/

--

bb 25. halálos baleset hirtelen fékezésre kényszerítés miatt

s bh hgy

1976. március 5.

bács-kiskun megyében jászszentlászló határában vidéki ferenc 50 éves üzletvezető, kiskunfélegyházi lakos személygépkocsijával hirtelen fékezésre kényszerítette szabó jános 25 éves gépkocsivezető, kiskunmajsai lakost s emiatt az általa vezetett tehergépkocsi az uttesten keresztbe fordulva halálra gázolta a kerékpárján szabályosan közlekedő lajkó ferenc 35 éves téleszt, jászszentlászlói lakost. a balesetet az okozta, hogy vidéki ferenc nem adta meg az áthaladási elsőbbséget a magasabbrendű utvonalon közlekedő tehergépkocsinak és szabó jános nem a utviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett. az eljárás folyamatban van./mti/

--

10.00 bh

bb 26. szabad szemmel látható a west üstökös
1976. március 5.
i sz tm bh hgy

pénteken reggel az ország több vidékéről jelentették, hogy hajnalban üstököszt láttak az égbolton. az uránia csillagvizsgálóban dr. kulin györgy elmondta, hogy az 1975 n-west nevű üstökösről van szó, amelyet 1975. november 5-én az európai déli megfigyelő obszervatórium délamerikai állomásán richard west csillagász figyelt meg először. az ujonnan felfedezett üstökös ez év február 25-én ért napközelsébe. az északi féltekén március eleje óta lehet szabad szemmel megfigyelni. hazánk felé először március 2-án látták az üstököszt. a meteorológiai intézet kékestetői állomásán pénteken hajnalban 4 órától 6 óra 10 percig követték útját. március 15-ig a hajnali órákban a keleti égbolton látható utána kis távcsővel április közepéig követhető az üstökös, amely egyre korábban kel, figyelésére egyre nagyobb a lehetőség, bár fénye fokozatosan csökken./mti/

bb 27. az olvadást követően folytatódottak a mezei munkák somogyban

vid ká bh hgy 1976. március 5.

pénteken reggelre fehérbe öltözött a határ somogyban is. néhány óra leforgása alatt 5-6 centiméter vastag hótakaró fedte a földeket. délelőtt gyors olvadás indult s a déli órákban már csak helyenként lehetett látni fehér foltokat. a kpm közuti igazgatóságán riadóztatott hőügyelet pihenőre térhetett, mivel a közuti forgalomban nem keletkezett hóakadály. a biztonságosabb közlekedés érdekében a síkossá vált utakon, a veszélyes kanyarokban és emelkedőknél szórtak homokot és salakot szórtak.

a koratavaszi mezőgazdasági munkák nem szünetelnek a megyében. ahol a talajra rá lehetett menni folytatódott a fejtrágyázás, az istállótrágyaszórás és a talajelőkészítés. a szőlőkben, gyümölcsösökben szintén dolgoztak./mti/

- 20 -

10.25 bh

ka 11.20

bb 28 kábelhálózat korszerűsítés debrecenben

vid ká bh hgy 1976. március 5.

távbeszélőhálózat korszerűsítés kezdődött debrecenben. a város távbeszélő hálózata szűk, korszerűtlen, vegyes rendszerű s már nem tudja kielégíteni az épülő új crossbar központ igényeit. az új főközpont szerelésével egyidőben korszerű kábelhálózatot fektetnek le, amelynek törzsvezetéke ugynevezett levegőtulnyomásos kábellel épül. a hálózat korszerűsítést a tervek szerint 1979.-ben fejezik be./mti/

--

bb 29. visszatért a tél a balaton vidékére

vid ká bh hgy 1976. március 5.

néhány nappal ezelőtt érdekes kettősséget lehetett tapasztalni a balatonon; a tavon 600 négyzetkilométer kiterjedésben állt a jég, a parton viszont már a tavasz jelei mutatkoztak. péntekre virradó éjjel fordított helyzet alakult ki; az üde kék színben hullámzó tó partját összefüggő hótakaró borítja.

a hirtelen visszatért tél megzavarta a természetet. visszahúzódtak a méhek, az utakra, a lakott településekre húzódtak az énekes madarak. a napokkal ezelőtt tapasztalt madárkoncert megszűnt.

a hirtelen kerekedett téli időjárás - bár az eddigi jelek szerint nem okozott károsodást a duzzadó rügyekben - szakemberek szerint visszaszorítja a virág- és lombfakadást./mti/

--

bb 30. Lottónyerőszámok

zsu bh hgy 1976. március 5.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a hahóton megtartott 10. heti lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 26, 32, 81, 85

/mti/

--

- 21 -

10.35 bh
ka 11.45

bb 31. országos készülődés, sárospataki program a rákóczi-
évfordulóra

i tf gg pr bh -cz

1976. március 5.

március 27-én lesz 300 éve, hogy megszületett II. Rákóczi Ferenc, a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás eszméit megtestesítő nagy személyisége a magyar történelemnek. A közelgő jubileum kapcsán a rákóczi emlékbizottságnál tájékoztatást adtak arról az országos méretű programról, amely sokrétűen szolgálja a méltó megemlékezést a kuruc vezérlő fejedelemről:

- annak jegyében formálódott, telítődik tartalommal a program, hogy - marxista történettudósaink értékelése szerint - Rákóczi felismerte és megalkuvás nélkül vállalta a XVIII. század elején a Magyarország fejlődését szolgáló történelmi feladatokat. szabadságharcában a nemzeti gondolat a társadalmi haladással egybeötöződött tartalmat hordozott. a Rákóczi által hirdetett elvek a magyar nemzet függetlenségéről: magukban foglalják a népek nemzetközi összetartozásának eszméit. népünk évszázadokon át megőrizte Rákóczi emlékét, hagyományára mindig építettek a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás elkötelezett harcosai. emléke, példája tiszta és éltető forrása a szocialista hazafiságnak, nemzeti hagyományainknak, a nemzeti közösségi összetartozásnak, a társadalmi haladás eszméjének.

- három országos rendezvény áll az évfordulós események középpontjában: közülük kettőre, a koszoruzási és a központi emlékünnepekre Budapesten, a harmadikra nemzetközi tudományos konferenciára pedig Sárospatakon kerül sor. a nemzetközi tudományos konferenciára tizenkét országból érkeznek vendégek. izelítőül néhány várható téma a konferencián: Köpeczi Béla, „a Rákóczi-szabadságharc és Európa”, „R. Várkonyi Ágnes, „Habsburg-abszolútizmus és független magyar állam”, Benda Kálmán, „Rákóczi külpolitikája”, Esze Tamás, „a vallási kérdés és Rákóczi türelmi politikája”, „Bán Imre, „korai felvilágosodás és nemzeti műveltség”, címmel tart előadást. ezekhez a kérdésekhez kapcsolódnak jeles külföldi és magyar tudósok korreferátumai, felszólalásai.

- lesz a konferencián kívül más megemlékezés is Sárospatakon. a nemzetközi tudományos ülészekkel egyidőben kerül sor itt a Rákóczi-vár kiállításának ünnepélyes megnyitására. megtekintik a vendégek a híres kollégium könyvtárát és a muzeumot, részt vesznek azon a rangosnak ígérkező hangversenyen, amelyet a megye és a város rendez.
/folyt. köv./

- 22 -

11.10 bh

Világ
K

bb 31. /országos készülődés.... folyt./ bh

- a Rákóczi évfordulónak gazdag a muzeumi programja a fővárosban, az ország különböző tájain, így Borsod-Abaúj-Zemplén megyében is. a Sárospataki Múzeum Rákóczi-kiállításának felújítása csak egy ezek közül. bemutatót terveznek azzal a céllal, hogy minél többen megismerjék II. Rákóczi Ferenc és a nevéhez fűződő szabadságharc ábrázolását a képzőművészetben. úgy tervezik: külön is bemutatják az évfordulóhoz kapcsolódó képzőművészeti pályázatra beérkező érmekeket, az emlékpénzt, a bélyegsort, az addig megjelenő Rákóczi-albumot és a róla szóló könyveket. a megyei könyvtár és a tiszáninneni református egyházkerület gyűjteményeinek nagykönyvtára közösen mutatja be a Rákóczi kor kulturális életével foglalkozó anyagát. lesz közös kiállítása a magyar nemzeti múzeumnak a miskolci Herman Ottó múzeummal. több folyóirat is megemlékezik - tanulmányok közlésével - a jeles évfordulóról.

az általános ésközépiszkolákban március folyamán történelem-órákon és szakköri foglalkozásokon midézik fel a szabadságharc jelentősebb eseményeit, méltatják jelentőségét. Sárospatakon az ifjúsági program is gazdagabb lesz az átlagosnál. képzőművészeti pályázatokat irtak ki, Rákóczi és a kuruc szabadságharc, téma-megjelöléssel, külön a 10-14 és a 15-18 éves Borsod-Abaúj-Zemplén megyei uttörők, illetve kizesek számára. az iskolák és intézmények programja emlékturákat is ígér. a Sárospataki Esze Tamás Iskola Gomboshegyi Tábortüzénél felzengenek majd a kuruc dalok. több iskola és intézmény tájékoztató futóversenyt rendez a Rákóczi-forráshoz. lesznek harci játékok és lövészversenyek. a tervek szerint ugyancsak Sárospatakon fejeződik be áprilisban egy sokakat mozgósított szép uttörő-program is: a Rákóczi-hagyományokat őrző és kutató őrök vezetőinek országos találkozója. az őrvezetők vaján, Tarpán és Mátészalkán át jutnak el Sárospatakra. utolsóelőtti állomásként, Tokajban - a helyi uttörőcsapat idegenvezetői - bemutatják a Rákóczi-kor emlékeit. Sárospatakon az uttörőházban fogadják őket, majd megismerkednek a várossal és a várral./mti/

--

- 23 -

11.10
bh

bb 32. hűtőipari szakmunkások országos vetélkedője győrtött

vid/ká/ny hgy

196 március 5

a hűtőipari szakmunkások vetélkedőjének országos döntőjét pénteken rendezték meg győrtött. a magyar hűtőipar 11 gyárából az elődöntők győztesei mérték össze tudásukat. szakmai és politikai kérdésekből összeállított játékos feladatokat oldottak meg. válaszaikkal bizonyították, hogy nemcsak a hűtőipari technológia és a munkásvédelem terén, de napjaink politikai eseményeiben is tájékozottak. az országos döntő első három helyezettje kiváló dolgozó kitüntetésben részesült, ezen kívül jutalomszabadságot és pénzjutalmat is kapott./mti/

-. -

bb 33. hatvanöt millió forint nyereségrészesedést fizettek ki a rába magyar vagon és gépgyár dolgozóinak

vid/ká/ny hgy

1976 március 5

pénteken a győrtött rába magyar vagon és gépgyár győrtött törzsgyárában, a budapesti vörös csillag gépgyárban, a kapuvári és a ságvári üzemekben kifizették a múlt évi jó munka után járó nyereségrészesedést: összesen 65 millió forintot.

a győrtött rába-gyár múlt évi tervteljesítése meghaladta a 10 milliárdos termelési értéket, amiből több mint 2 milliárd forint volt a nyereség.

a kollektív szerződés értelmében, aki egy évet dolgozott, már megkapta a 21 napi nyereségrészesedést. az alapnyereségen felül jelentős összegekkel jutalmazták a törzsgárda tagokat. aki például 25 éve dolgozik, az az alapnyereségére még 60 százalékot kapott. ezek a dolgozók tehát már 34 napi munkabérnek megfelelő nyereségrészesedést vittek haza. aki melegüzemben dolgoznak, azok alapnyeresége 40 százalékkal magasabb, tehát 84,29 napról indultak. aki melegüzemben dolgozott 25 évet, az 42 napi nyereségrészesedést vehetett át./mti/

-. -

11.25/ny

-24-

Hgy 11.50

bb 34. időjárásjelentés

bh hgy

1976. március 5.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

hideg idő

észak-európában továbbra is magasnyomású légköri képződmény húzódik. itt általában kevés a felhő, csendes az idő. a közép-európát, valamint a fekete-tenger térségét elárasztó sarkvidéki levegő lassan nyugalomba jut, s ezeken a területeken ismét télire fordult az idő. a legmagasabb nappali hőmérséklet 4-6 fokkal elmaradt a legutóbbi évek átlagánál. több helyről jelentettek havazást, hózáport. a következő 36 órában a kárpát-medencében még hideg, télies lesz az idő.

házánkban csütörtökön a dunántúlon kevés volt a felhő, és 9, 10 órán át sütött a nap, a keleti, délkeleti megyékben változóan, időnként erősen felhős volt az ég. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában plusz 1 mínusz 4 fok között alakult. főként az ország középső és keleti részéről jelentettek havazást, hózáport. a péntek reggel 7 óráig lezuholt csapadék mennyisége csapadéknym és 5 mm között váltakozott, de szentendréről 9 mm-t jelentettek. hajnalra általában mínusz 5, mínusz 10 fokig hűlt le a levegő. péntek délelőtt többfelé megnövekedett a felhőzet. egy-két helyen újabb hózápor keletkezett

a hőmérséklet 11 órakor csak mínusz 2, mínusz 3 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 0,8 fok volt, 2,2 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig!

időnként borultságig megnövekvő felhőzet, többfelé havazással. élénk, helyenként erős északi, észak-keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában mínusz 5, mínusz 10 fok között, a derültebb szélvédettebb helyeken kevéssel mínusz 10 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: mínusz 3 plusz 2 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 232 centiméter./mti/

-. -

- 25 -

13.15 bh

Hgy 13.35

bb 35. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig:
fé bh hgy 1976. március 5.

- 1 magyar-szovjet tv-s kooprodukciók
2. kisleludi szobor zalaegerszegen
3. mitől szines a balaton vize
4. valutáhozó galambfiókák
5. határmenti fiatalok barátsága
6. új városrész épül szombathelyen
7. érdekes felfedezés
8. országos borverseny
9. magyar hűtőházak a szovjetunióban
10. turbófúvókák a szovjetunióból
11. emlékműsor
12. csendes február
13. új zöldterületek kaposvárrott
14. fásítási hónap
15. lopni járt az egyetemre
16. rendelet az emelet-ráépítésekről
17. építőipari dolgozók művelődése
18. gépesítik az építőipart
19. új klubok tatabányán
20. megkezdődött a tavaszi munka
21. importot pótló műtrágya
22. bábolnai mezőgazdasági kombinát
23. milliárdok érő társadalmi munka
24. visszatért a tél
25. halálos baleset
26. szabad szemmel látható a west üstökös
27. folytatódta a mezei munkák somogyban
28. kábelhálózat korszerűsítése debrecenben
29. balaton vidékén is visszatért a tél
30. lottó nyerőszámok
31. készülődés a rákóczi évfordulóra
32. hűtőipari vetélkedő
33. nyereségrészesedés
34. időjárásjelentés
35. hírjegyzék

/mti/

--

- 26 -

bb 36. witold lutoslawski

k ró fe pr bh hgy

1976. március 5.

megbetegedése miatt lemondta magyarországi programját, s így ma, pénteken nem dedikál az erkel ferenc könyvesboltban.
/mti/

--

bb 37. az idény nyitják meg az első önkiszolgáló benzinkutat - sajtótájékoztató az áfor munkájáról és terveiről

t sb s ie bh hgy

1976. március 5.

az áfor központjában pénteken sajtótájékoztatón ismertette a vállalat munkáját és terveit dr. karádi istván kereskedelmi igazgatóhelyettes és petrák istván főosztályvezető, a vállalati központ mszmp titkára. elmondották, hogy a iv. ötéves tervben a kőolaj-termékek eladási forgalmát 90 százalékkal növelte a vállalat, és így néhány átmeneti helyi zavartól eltekintve fennakadás nélkül láthatta el üzemanyaggal a megkötött gépkocsiállományt és folyékony fűtőanyaggal a többszörösére növekedett olajkályka-állományt. új üzemanyagtöltő-állomások, tüzelőolaj-kutak építésével, a tárolótér gyorsított ütemű fejlesztésével és más fontos beruházásokkal alapozták meg ezt a fejlődést.

az v. ötéves tervben 4,5 milliárd forintot költhetnek fejlesztésre. a kőolaj-termék tárolás gondjainak csökkentésére a tervidőszakban összesen 230 ezer köbméter kapacitású új tárolóteret létesítenek és 334 kilométer hosszú termékszállító csővezeték építenek. többek között százhalombattáról pécsre 150, cegléd és kecskemét között 30 kilométer hosszú termékvezeték épül. az üzemanyagtöltő-állomások száma husz korszerű benzinkuttal emelkedik, tehát mérsékeltebb ütemű a növekedés, mint az előző tervidőszakban, de minőségi változást jelent, hogy nagyarányú rekonstrukcióra kerül sor a régi töltőállomásokon. a fejlesztések eredményeként évente mintegy 300 ezer tonna benzinnel és gázolajjal 100 ezer tonna fűtőolajjal és bitumennel növelik az áfor termékforgalmat, ami így a múlt évi 7,6 millió tonnáról a tervidőszak végére 10,3 millió tonnára emelkedik.
/folyt. köv./

- 27 -

13.45 bh

dr 14.10

bb 37. /az idény ... folyt./ bh

a rendelkezésre álló eszközök jobb kihasználása érdekében még az idén létrehozzák az első önkiszolgáló üzemanyag-töltő-állomást, s ha a tapasztalatok kedvezőek, akkor a következő években kibővítik az önkiszolgálási formát. először a különösebb beruházást nem igénylő, úgynevezett sétáló-kasszás önkiszolgáló töltő-állomást hozzák létre, ahol a kutkezelő lényegében a pénzbeszedő szerepét tölti be, és az első időszakban tanácsot ad az önkiszolgáláshoz. később sor kerülhet központi kasszával, s központi kiszolgálás-irányító automatával ellátott önkiszolgáló töltő-állomás létesítésére is.

az áfor párt, gazdasági és társadalmi aktivitái, szocialista brigádvezetői szombaton országos tanácskozáson vitatják meg az 1976-ban és az v. ötéves tervben előirányzott feladatok teljesítésének legfontosabb tennivalóit, a vállalat komplex cselekvési programját./mti/

--

bb 38. kiváló dolgozó kitüntetés a könnyűiparban

i ol gg ie bh hgy

1976. március 5.

a közelgő nemzetközi nőnap alkalmából pénteken a könnyűipari minisztériumban rendezett házi ünnepségen ötven, a termelésben és a társadalmi munkában élenjáró munkásnőt jutalmaztak a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetéssel.

a kitüntetéseket keserü jánosné miniszter adta át az ünnepelteknek./mti/

--

~~bb~~ 39. kass jános grafikusművész kiállítása celldömölkön

vid fm bh hgy

1976. március 5.

pénteken celldömölkön a kemenesaljai művelődési központban megnyílt kass jános, kétszeres munkácsy-dijas grafikusművész kiállítása. a főleg grafikai illusztrációkból álló tárlat megnyitóján dr. szentlélek tyhamér, a szépművészeti múzeum főigazgató-helyettese méltatta kass jános munkásságát./mti/

--

- 28 -

v

bb 40. fejér megye mezőgazdaságáról és élelmiszeriparáról tanácskoztak a mém és a megye vezetői

vid fm bh hgy

1976. március 5.

fejér megye mezőgazdaságának és élelmiszeriparának helyzetéről, fejlesztésének lehetőségeiről, valamint az időszerű feladatokról tanácskoztak pénteken székesfehérvárott a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium és a megye mezőgazdaságának és élelmiszeriparának vezetői. a megbeszélésen - amelyen részt vett váncsa jeno miniszterhelyettes, - megállapították, hogy fejér megye mezőgazdasága és élelmiszeripara sikerrel teljesítette a negyedik ötéves tervét, s ez megfelelő alapot ad ahhoz, hogy teljesítsék az ötödik ötéves terv feladatait is. a tervek szerint a következő öt évben különösen a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére, a háztáji gazdaságok termelésének javítására, a feldolgozóipar fejlesztésére és a zöldségtermő terület nagyságának növelésére fordítanak nagy gondot a megye mezőgazdasági nagyüzemei./mti/

--

bb 41. a párbeszéd kerekasztala, közös gondjaink fóruma, egyéves a szovjet irodalom - király istván nyilatkozata

i ró s pr bh pr

1976. március 5.

a szocialista világirodalom komoly értékeit megteremtő soknemzetiségű szovjet próza és líra lehető leggyorsabb tolmácsolására, e hatalmas literatúra, s a körötte pezsgő művészi-szellemi élet eseményeinek friss tudósítására vállalkoztak a szovjet irodalom című folyóirat indulásakor a magyar szerkesztők. egy év telt el azóta, a nyomdában most készül a tizenkettedik, születésnapj szám. miként valósultak meg a célok, megtalálta-e hangját, közönségét az új folyóirat, s milyen elképzelések vezérlik a szerkesztőség további munkáját? - erről nyilatkozott az mti munkatársának király istván akadémikus, a szovjet irodalom magyar főszerkesztője.

/folyt. köv./

- 29 -

15

bb 41. /a párbeszéd ... 1. folyt./ bh

- úgy gondolom, sikerül teljes, hű képet adni a szovjet irodalomról, az eredeti alkotások megjelenése után valóban gyorsan, a legrangosabb műfordítók tolmácsolásában magyarul is hozzáférhetővé válnak a különböző műfajokban született legértékesebb alkotások. bikov farkascsőrdá-ja, gelman ,, egy pébé ülés jegyzőkönyve,, című drámája, kross menykő című regénye egyaránt már régen ,, felfedezett,, és becsült irodalom egy-egy új hajtása: gamzatov ,, az én dagesztánom,, alijeve ,, a források a hegyekben születnek,, vagy kile ,, a madarak a magányban énekelnek,, című műve viszont olyan irodalom, amely alig párszázévezres népek kulturáját, eszmevilágát hozza közel hozzánk. meggyőződésem, hogy a szovjet irodalom kincseinek tükröztetése a kis népek szocialista, ugyanakkor mélyen nemzeti irodalmának közreadásával lehet teljes. igyekszünk úgy válogatni, hogy felmutassuk a szovjet irodalom legnagyobb művészi-eszmei értékeit. asztafjev : ,, a pásztor és pásztorlányka,, című, a háborús pusztítás borzalmairól szóló, s - ebben a közegben - az idillt megragadó írása csillantja fel ennek az irodalom-folyamnak egyik legnagyobb értékét, az emberbe, az emberiességbe vetett hitet, azt az akaratot, amely az embert minden nehézség ellenére képessé teszi arra, hogy ,, átvigye a szerelmet,, , építsen, alkosson.

- szerkesztői munkánk vezérfonala, hogy a folyóiratot a közös eszmecsere fórumává tegyük. e. fehér pál főszerkesztő-helyettes, s a szerkesztő bizottság valamennyi, a szovjet irodalmat kitűnően ismerő tagja egyaránt szorgalmazza, hogy - a magyar olvasók igényeinek, kívánságainak teljesítésén túl - a párbeszéd lapjává tegyék a szovjet irodalmat. a két kitűnő színész, kállai ferenc és kirill lavrov levélváltása, szabolicsi mikolós akadémikus, valamint a gorkij intézet két kiváló munkatársa, narkirjer és guszjev vitája az avantgardról, a csehov-rendezésekről szóló alkotói eszmecsere, továbbá dobozy imre és g. markov, a két írószövetség közötti együttműködés további gazdagítását célzó tapasztalatcseréje testesíti meg elsősorban ezt a szellemi kerekasztal-jelleget. az értékes irodalom közös kincsünk, egymás nagy alkotóinak kölcsönös megbecsüléséről tanuskodnak a szovjet irodalmároknak németh lászlóról és simon istvánról szóló megemlékezései - ide kívánczik l. martinov közeljövőben megjelenő ady-cikke - és ezt tükrözi lapunk solohov-száma is, amelyben a kortárs magyar irodalom ismert személyiségei és történészei vallottak az egyik legnagyobb élő íróhoz fűződő olvasói-alkotói élményeikről.

/folyt. köv./

- 30 -

bb 41. /párbeszéd ... 2. folyt./ bh

- kötelességünknek tartjuk nagy hagyományú műfordításunk rangját emelni: teret adtunk például olyan interjuszorozatnak, amelyben a művészi szintű tolmácsolás nagyságai - illyés gyula, kardos lászló, makkai imre, nikodémusz elli, rab zsuzsa és mások - osztották meg tapasztalataikat a műfordítás műhelytitkairól. örvendetes, hogy csorba győző, hajnal anna, jékely zoltán, római györgy és weöres sándor mellé baka istván, rózsza endre, szentmihályi szabó péter és veress miklós személyében fiatalabb műfordítók zárkóznak fel. célunk, hogy tehetséges fiatal írókat nyerjünk meg a műfordítás ügyének: balla gyula, balázs józsef, harsányi éva, németh éva és soproni andrás már a legújabb generáció.

- egy induló lap általában nehezen vivja ki rangját. mi örömmel tapasztaljuk az olvasók rokonszenvét, amelyet az is bizonyít, hogy a példányszámot fel kellett emelni. nagyon sokat okulunk az olvasói véleményekből, áprilisi számunkat éppen ennek szenteljük. a magyar politikai, kulturális, tudományos és szellemi élet néhány ismert kiválóságának lapunkról szóló véleménye hasznos lesz további munkánkban.

- úgy vélem, jó úton haladunk, folytatni kívánjuk megkezdett felfedező tevékenységünket. márciusi számunk a világhírű kirgiz író, csingiz ajtmatov korai darvak című alkotását közli, s a későbbiek során is kiváló szépprózai alkotásokat jelentetünk meg, egyebek között szimonov új, husz nap háboru nélkül című regényét, bondarev ,,part,, vasziljev ,, az öreg olimpia,, iszkander ,, teaivás,, című írsát, és abramov új elbeszéléseit közöljük. a költészet barátai bizonyára örömmel fogadják, hogy voznyeszenszkij, szamojlov, jevtusenko és zabolockij művei mellett több fiatal költő alkotásainak csokrát kínáljuk. továbbra is igyekszünk a lehető legszélesebb anyagból meríteni, s - ha módunk van rá - új írókat, költőket bemutatni, hogy lapunkat továbbra is az irodalmi közélet megbecsülése, az olvasók szeretete övezze./mti/

-.-

bb 42. budapestre érkezett

tm bh pr

1976. március 5.

pavel kursumov, a szófiai nemzeti operaház első tenoristája, aki március 6-án, szombaton az anyegin lenszkij szerepében lép fel az operaházban. partnere a megbetegedett nadja dobrianova helyett tatjana szerepében házy erzsébet lesz./mti/

-.-
- 31 -

bb 43. ülést tartott a kneb

e bc bh pr

1976. március 5.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta népi ellenőrzés 1975. évi munkájáról és ellenőrzési tapasztalatairól készült jelentést és felhatalmazta elnökét, hogy azt a kormány elé terjessze.

a kneb jóváhagyta az eredményesen befejezett kutatások hasznosításának felmérésére készült vizsgálati programot. a tudományos kutatóintézetek és vállalati kutatóhelyek eredményesen lezárt témáinak hasznosítását vizsgálják majd az építő- és építőanyagiparban, a kohó- és gépiparban a közlekedés és szállítás, a mezőgazdaság, valamint a nehézipar területén.

a bizottság megtárgyalta és elfogadta az árvízvédekezésre rendelkezésre álló eszközök felhasználásának ellenőrzéséről készült jelentést, amely 9 vízügyi igazgatóságnál, az árvíz- és belvízvédelmi központi szervezetnél, megyei és helyi tanácsoknál illetve 12 vízgazdálkodási társulatnál végzett vizsgálat megállapításait összesíti. a jelentés megállapítja, hogy a negyedik ötéves terv időszakában a kormány elrendelte az árvízvédelem erőteljes ütemű fejlesztését, s ehhez mintegy 2,5 milliárd forintos fejlesztési és 1,2 milliárdos fenntartási célú állami támogatást folyósított. a rendelkezésre álló anyagi eszközök elősegítették, hogy a vízügyi szolgálat szervezeten és eredményesen lássa el feladatát, s ez megmutatkozott a legutóbbi árvizek elleni védelmi munkában. mindemellett a népi ellenőrzés megállapításai rámutattak az irányító munka és a gazdálkodás fogyatékoságaira. a helyben megvalósítható javaslatok alapján a területi szervek már intézkedtek a védekezés céljára szolgáló eszközök célszerűbb, jobb felhasználására. a felsőszintű intézkedésekre vonatkozó javaslatait a kneb megküldi az országos vízügyi hivatal elnökének, az országos tervhivatal elnökének, a pénzügyminiszternek és a munkaügyi miniszternek.

a kneb elnöke tájékoztatta a bizottságot az elmúlt időszakban tett intézkedéseiről, egyebek között beszámolt az elzett művek tűzoltókészülékek gyárában végzett célvizsgálat megállapításairól. a gyárban sok esetben leszámolták a tűzoltókészülékekhez szükséges oltóport, anélkül, hogy azt valóban kicserélték volna. a használt oltópor értékesítésével elért 4 millió 238 ezer forint többlet-eredmény elvonására a kneb gazdasági bírsági eljárást kezdeményezett./mti/

- 32 -

bb 44. fő feladat az új kresz széleskörű megismertetése -
ülést tartott az fkbt

t don zsu bh pr

1976. március 5.

pénteken a városháza dísztermében ülést tartott a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács: értékelte az elmúlt évben végzett munkát, és számbavette az idei legfontosabb feladatokat. giltner andor az fkbt elnöke, a fővárosi tanács elnökhelyettese megnyitójában elmondta, hogy budapesten tavaly a forgalomban részt vevő járművek száma 7 százalékkal nőtt; az utakon összesen több mint 266 ezer járművet „számláltak”, kismértékben ugyan, de emelkedett a személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek száma is: 1975-ben 2,7 százalékkal volt több, mint 1974-ben. összesen 5475 balesetet jegyeztek fel. figyelmeztető adat, hogy a halálos kimenetelű balesetek száma 13,5 százalékkal nőtt: az utakon 202-en veszítették életüket. a súlyosan sérültek aránya - 1974-hez viszonyítva - valamelyest csökkent, de így is 1812 embert vittek azonnal kórházba a mentők. a könnyebben sérültek száma csaknem 6 százalékkal emelkedett. a legtöbb baleset gyorsjárat, az elsőbbség meg nem adása, valamint a gyalogosok hibája miatt történt.

tény, hogy a közlekedésbiztonságot bizonyos mértékig befolyásolja a közutak telítettsége, tehát ahol több a jármű, ott nagyobb valószínűséggel fordulhatnak elő veszélyhelyzetek. az fkbt-nak - amint az ülésen többen hangsúlyozták - éppen az a feladata, hogy mind a járművezetőket, mind a gyalogosokat megtanítsa a helyes közlekedési magatartásra. ennek pedig része az új kresz széleskörű megismertetése, ami nem könnyű feladat. az ország másfél millió gépjárművezetői engedélynek ötödét budapesten adták ki. jelenleg mintegy 300 ezer járművezetőt tartanak nyilván budapesten, vagyis 300 ezer személygépkocsiveetőt kellett - vagy kellett volna - néhány hónap alatt megtanítani a szabályváltozásokra.

deckner tibor, az fkbt főtitkára beszámolójában elmondta, hogy 1975-végéig a fővárosban csaknem 184 ezren tettek vizsgát az új kresz-ből, - elsősorban a hivatásos járművezetők. az új kresz tudnivalóiról egyébként ebben a hónapban rendeznek balesetelhárítási estéket a kerületekben. az ülés résztvevői jólesően nyugtázták, hogy egyre több intézményben foglalkoznak a legifjabbak, az óvodások a „kresz-oktatásával”, az általános iskolákban kisdobos közlekedési órákat alakítanak; a mozgalomban résztvevő pártások száma meghaladja a 3200-at. a közlekedési szabályok gyakorlati alkalmazásának oktatásához nagy segítséget nyújtanak a közlekedési parkok, mint amilyeneket a városligethen, a viii. kerületi asztalos jános ifjúsági parkban és a x. kerületi magyar-szovjet barátság parkban építettek.
/folyt. köv./

ö

- 33 -

bb 44. /fő feladat ... folyt./ bh

az fkb-t ideai legfontosabb feladatát változatlanul az új kresz széleskörű oktatása határozza meg. kiemelten foglalkoznak a gyermekekkel; az ifjúsági klubokat közlekedési ismereteket tartalmazó megnőszalagokkal látják el; az üzemekben és a lakóterületeken gyalogos, - utas vetélkedőket rendeznek. a statisztika adatai alapján negyedévenként szerveznek ankétokat a leginkább „veszélyeztetett”, kerületekben, mint például Zuglóban, a belvárosban és Angyalföldön. /mti/

--

bb 45. meghosszabbították a lignimpex és az erdért társasági szerződését

i ol gg bh pr

1976. március 5.

az erdért és a lignimpex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatói pénteken aláírták azt a megállapodásukat, amellyel az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésekor megkötött és 1975 év végéig érvényben volt társasági szerződésüket az ötödik ötéves terv időszakára meghosszabbították. a szerződés a két vállalat által forgalmazott faanyagok importjának és exportjának széles körére terjed ki, részletesen szabályozza a vállalatok együttműködését, kötelezettségeit, valamint közös anyagi érdekeltiségi rendszerét.

a most aláírt megállapodás szerint a két vállalat alapvető feladatának tekinti a belföldi igények maradéktalan kielégítése mellett a gazdaságos tőkésexport fokozását és az importtal való ésszerű takarékoskodást. elhatározták, hogy az eddig is hasznosnak minősített együttműködésüket tovább mélyítik az ügyviteli munka korszerűsítésében is. /mti/

--

bb 46. kiss nagy andrás szobrászművész kiállítása veszprémben

vid fm bh -c z

1976. március 5.

veszprémben, a dimitrov művelődési központban pénteken megnyitották kiss nagy andrás kossuth-díjas szobrászművész kiállítását. a budapesti művészek ez alkalommal 27 szobrárt, kisplasztikáját, 29 érem-kompozícióját mutatják be március végéig a veszprémi közönségnek. /mti/

--

- 34 -

15.10 bh

1540

bb 47. kun béla napok, radnóti miklós szavalóverseny, országos diák fotókiállítás, egyetemi-főiskolai kulturális napok a forradalmi ifjúsági napok baranyai programjában

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

baranya dolgozó és tanuló ifjúsága sokrétű, sokszínű programot állított össze az ideai forradalmi ifjúsági napokra, amelyek a kisz ix. kongresszusának politikai előkészítését, keretét adják majd. március 14. és április 10. között - amint arról pénteken a kisz baranya megyei bizottságán tájékoztatták a sajtó munkatársait - az ünnepi események egész sorával adóznak a fiatalok nagy történelmi évfordulóinknak: 1949, 1919 és 1945 emlékének. pécsen első alkalommal rendezik meg az „alkotó ifjúság”, elnevezésű pályázat baranyai bemutatóját. komló fiataljai kun béla napokkal tisztelegnek a magyar tanácsköztársaság és vezetője emléke előtt. mohácson szavalóversenyt tartanak a mártírköltő, radnóti miklós emlékezetére. két érdekes kulturális diákesemény színelve lesz a mecsekaljai város: itt rendezik meg a xi. országos diák fotókiállítást, valamint öt dunántúli megye egyetemének és főiskoláinak közös kulturális napjait. első alkalommal kerül sor az ifjúsági könyvhétre és az ifjúsági filmhónapra. a forradalmi ifjúsági napok keretében a kisz - „együtt a megye ifjúsága”, elnevezéssel - ifjúsági munkaakciót szervez március egyik szombatján, amikor is a fiatalok lakóhelyük szépítésén, fejlesztésén dolgoznak majd. /mti/

--

bb 48. gyorsmérleg a kohó- és gépipari vállalatok ideai első készletbörzzejéről

t sz/s ie bzs -cz

1976. március 5.

pénteken befejeződött az ideai első kohó- és gépipari készletcsere-akció. a résztvevő vállalatok öt nap alatt 52 millió forint értékű anyagot adtak el készleteikből. további 15 millió forint értékű alapanyag, szerszám, szerelési cikk, stb. eladásáról még tárgyalnak. a börzén résztvevő 44 kpm vállalat egymástól mintegy 3 millió forint értékben vásárolt. a vállalatok a golyóscsapágyaktól a színesfémekig, a villamos szerelési anyagoktól a gázszerelési cikkekig széles választékban kínálták megvételre elfekvő készleteiket. az ezúttal harmadikban megrendezett akción most először készletező vállalatok is résztvettek, köztük a ferroglobus és a metalloglobus, amelyek szintén több milliós forgalmat bonyolítottak le.

a következő készletcsere-akciót a kpm technika házában augusztus 30 és szeptember 3 között rendezik meg. /mti/

--

15.25/bzs

- 35 -

1542

bb 50. magyar hetek grazban - jóváhagyták vas megye 1976. évi rendezvény-naptárát

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

számos nemzetközi, országos és regionális rendezvény színhelye lesz az idén vas megye - közölték pénteken a megyei tanács közművelődési bizottságának ülésén. az ismert savaria programban nemzetközi autóstalálkozó, nemzetközi táncverseny, isis szentélybeli operaestek, könnyűzenei koncertek szerepelnek.

szombathely lesz a színhelye május végén az ünnepi könyvhét idei országos vidéki megnyitójának. megemlékeznek a megye nagy szülötte, berzsenyi dániel születésének 200. évfordulójáról - somogy megyével közösen.

az ország 11 főiskolájának és egyetemének fiataljait várják április elején a főiskolai kulturális napokra, szombathelyre. ezer főiskolás és egyetemista vesz részt a művészeti csoportok verseny-jellegű bemutatóján, amelyet - első ízben - nem zárt intézeti keretben, hanem üzemi, területi művelődési otthonokban, klubokban bonyolítanak le.

több tudományos tanácskozás, kiállítás is szerepel a műsornaptárban. egyebek között vas-ban lesz a xx. országos gázkonferencia, a 25 éves zsenyei művésztelep jubileumi kiállítása, a fiatal textiles műszakiak tizedik országos találkozója, a iv. fal- és tértexil-biennálé és a derkovits-ösztöndíjasok bemutatkozása.

a kulturális kapcsolatok intézetével közösen magyar heteket rendez a megye grazban. a stájer tartomány és vas megye többéves jó kapcsolatai jegyében kiállításokra, előadásokra, hangversenyekre kerül sor a tartományi székhelyen. az ősszel a jugoszláviai maribor mutatkozik be egy héten át vas megye központjában. tokajban áprilisban vasi napok lesznek. /mti/

-. -

15.28/bzs

- 36 -

1540

:

bb 49. eltemették dr.rauss károlyt

vid/fm bzs -cz

1976. március 5.

a pécsi központi temetőben pénteken kísérték utolsó útjára a 71 éves korában elhunyt dr.rauss károly nyugalmazott egyetemi tanárt, az orvostudományok doktorát, kossuth-díjas mikrobiológust. a pécsi orvostudományi egyetem nevében dr.tigyi józsef rektor az egészségügyi minisztérium nevében dr.tóth erzsébet, a magyar mikrobiológiai társaság nevében dr.váczi lajos egyetemi tanár, volt munkatársai és tanítványai nevében pedig dr.kétyi iván egyetemi tanár mondott bucsubeszédet. /mti/

-. -

bb 52. magyar-csehszlovák művészcsere, zenei hírek

i ró/s pr bzs -cz

1976. március 5.

a magyar és csehszlovák koncertiroda közötti 1977-re szóló, most aláírt művészcsere egyezmény több ismert csehszlovák ének- és zeneművész budapesti fellépését igéri. a magyar zenekarok bizonyára örömmel fogadják, hogy egyebek között budapesten koncertezik majd a suk-trió, a prágai vonósnégyes, a szlovák kamarazenekar, ondrej lenárd, a budapesti karmesterverseny felfedezettje, valamint az európa valamennyi operaházában szívesen látott énekesnő, nagyezsda kniplova. a magyar zeneművészek például ferencsik jános és kóródi andrás karmester, kovács dénes hegedűművész, kocsis zoltán zongoraművész, sass sylvia énekesnő, a kodály-kvartett, a liszt ferenc kamarazenekar és a budapesti kamaraegyüttes lép fel csehszlovákiában.

a magyar előadóművészek jelenleg is kontinensünk különböző városaiban vendégszerepelnek. többen most készülnek külföldi vendégszereplésre. rohmán imre zongoraművész a jövő héten öt koncertet ad a szovjetunióban, ugyanakkor sándor jános, az operaház dirigense, az ndk-ban három előadást vezényel. gáti istván énekművész és onczay csaba csellista szombaton berlinben, a berlini jubileumi koncertjén lép fel. kovács eszter és kasza katalin március 12-én a prágai nemzeti operaházban a jenufa két főszerepét formálja meg. /mti/

-. -

15.33/bzs

- 37 -

1550

bb.53. újabb 28.000 falusi lakos kap egészséges ivóvizet vas megyében - kiépül szentgotthárd és körmend árvízvédelmi rendszere - az ovh és vas megye vezetőinek tanácskozása

vid/fm/ra cz

1976. március 5.

újabb 28.000 falusi lakos kap egészséges ivóvizet a v.ötéves terv időszakában vas megyében - közölték pénteken az ovh és a megye vezetőinek szombathelyi tervezett tanácskozásán. ötven millió forintot ad az ovh e program megvalósításához, 111 millió forintot pedig az érdekeltek fizetnek. ezzel 10 százalékkal nő, s 58 százalékot ér el a megyében a vezeték ivóvizet fogyasztók aránya. ha figyelembe vesszük, hogy e vidéken a falvak rendkívül kicsik, 72 százalékában a lakosság száma ezernél kisebb, érzékelhető, milyen erőfeszítést igényel e terv megvalósítása.

ezenkívül folyamatban van - s első üteme már működik - egy 35 kilométer hosszú vezeték kiépítése, amely a rába völgyéből szolgáltat vizet szombathelynek, s majd kőszegnek, továbbá több falunak. összesen mintegy 110.000 ember ivóvizellátása javul, illetve ellátására nyílik lehetőség.

a vitzisztítási kapacitást is növelik, bár ez szerényebb mértékű. szombathelyen svéd technológiájú, ugynevezett égetéses eljárású vitzisztító építése folyik 200 millió forintos költséggel, napi 30.000 köbméteres kapacitással. megoldásra vár sárvár, kőszeg, körmend és még néhány nagyobb település hasonló gondja.

az 1965-ös emlékezetes nagy nyugat-magyarországi árvíz után megkezdődött sikeres vas megyei árvízvédelmi munkák tovább folytatódnak a tervidőszakban nagyrészt elkészül - kisebb részben áthúzódik a vi.ötéves tervre - két nagyobb rába menti település, a magyar-osztrák-jugoszláv harmashatárnál fekvő szentgotthárd és körmend országos védvonalba tartozó árvédelmi rendszere. erre 44 millió forint jut.

a hegyháti szarvaskenden 370.000 köbméteres üzemi víztározó építése kezdődött lel: 200 holdat öntöznek majd innen.

a vas megyei vezetők javasolták, hogy a vízműtársulatok - amelyek viszonylag magas költséggel funkcionálnak - csak az építés időtartama alatt működjenek. a mű elkészülte után ugyanis azon kívül, hogy beszedik a lakosságtól a hozzájárulási összegeket. alig tesznek többet. ezt a tanácsok átvállalják. a fenntartásról, karbantartásról, működésről és víz- és csatornamű gondoskodik. erre a feladatra annál inkább megfelel, mivel hét üzemmérnökséget hoz létre és urh-lánc, megfelelő járműállomány áll rendelkezésére a hatékony munkához./mti/

--

15.35/ra

-38-

1548

bb.51. Losonczi pál

tr/pr/ra cz

1976. március 5.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait i.k. achampong ezredesnek, a ghanai köztársaság elnökének az ország függetlensége kikiáltásának 19. évfordulója alkalmából./mti/

--

bb.54. hírek a divatról

k/ol/s/ie/ra cz

1976. március 5.

együttműködési szerződést írtak alá pénteken budapesten a magyar divat intézet vezetői és az ndk-beli vereinigung volkseigenen betriebe konfekzion képviselői. az együttműködés során modelleket és szabásmintákat cserélnek egymással, hogy elősegítsék a magyar és az ndk-beli lakosság választékosabb, célszerűbb öltözködését. a német partner, az ndk konfekció vállalatának egyesülése, a szerződés keretében első alkalommal 13 modellrajzot / közülük hétnek a szabásmintáját is / továbbá három gyermekruha formai megoldását választotta ki a magyar divat intézetnek a hazai ipar számára ajánlott legfrissebb divat-irány kollekciójából. hasonló céllal a magyar divat intézettől júniusban utaznak ki berlinbe munkatársak./mti/

--

bb.56. a bkv közli,

i/km/gg/pr/ra cz

1976. március 5.

hogy megváltozik a 28-as autóbusz utvonala március 8-án hétfőn üzemkezdettől. a zugliget felé a szarvas gábor tca-tor-dai ut-kiss a. utca-györgy a. utcán át közlekednek az autóbuszok, a kutvölgyi uti csatornaépítés miatt. a szarvas gábor utca és tor-dai ut keresztezésénél új megállót létesítenek. ugyancsak megváltozik a 2-es, a 4-es és 104-es autóbuszok utvonala március 8-án, üzemkezdettől. a lékai tér, illetve fodor utca felé a nagyenyed utca-böszörményi uton át haladnak majd az autóbuszok. a molnár utca, illetve gyöngyösi ut felé a 2-es, 4-es járatok, az ugocea utca-böszörményi ut- nagyenyed utca utvonalon közlekednek. új megállót létesítenek a déli pályaudvarnál, de a 104-es itt nem áll meg./mti/

--

15.40/ra

-39-

1548

bb.55. budapest jobb élelmiszerellátásért

s/pr/ra cz

1976. március 5.

a budapesti pártbizottság, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium és a fővárosi tanács vezető munkatársai - katonai imre első titkár, dr. román páál miniszter és szépvölgyi zoltán tanácselnök vezetésével - pénteken megbeszélést tartottak a budapesti pártbizottságon. áttekintették a fővárosi élelmiszeripar helyzetét és az v.ötéves terv fejlesztésének célkitűzéseit. megállapodtak, hogy a minisztérium budapest élelmiszer, zöldség- és gyümölcsezellátását a jövőben is kiemelt feladatának tekinti és az ellátás javítására intézkedéseket tesz./mti/

--

felhasználható 20 órától!

bb.61. bemutató a bábszínházban

t/nm/tm/pr/ra cz

1976. március 5.

uj felnőtt-bábműsort mutatott be pénteken este nagy sikerrel a(z) állami bábszínház társulata. folytatva itthon és külföldön egyaránt elismert zenés-báb-pantomim produkcióik sorát, ezúttal „arcok és álarcok”, címmel négy zenei groteszk került a közönség elé. sztravivszkij: „a katona története”, ravel: „la valse”, ligeti györgy: „aventures”, és prokofjev: „klasszikus szimfónia”, című művei keltek életre szilágyi dezső szövegkönyvére, kocsis iván bábjaival és szőnyi kató ren dezésében. az új felnőtt előadás főbb szerepeit szőllősy irén, b.kiss istván, havas gertrud, elekes páál, szakály mártá, kardos melinda, gyurkó henrik és mások alakították.-mti/

--

felhasználható 19 órától

bb.62. bemutató a kaposvári színházban

vid/ká/ra cz

1976. március 5.

pénteken este a kaposvári csiky gergely színházban magyarországi bemutatóra került sor. antonio buero vallejo: az alapítvány című két részes példázatát vitték színpadra, babarczy lászló rendezésében./mti/

--

15.55/ra

-40-

16⁰⁰

bb.57. eltemették imre gábort, a munkásmozgalom és a párt régi harcosát

vid/kz/ra cz

1976. március 5.

kecskeméten az új köztemetőben pénteken nagy részvét mellett temették el az életének 86. évében elhunyt imre gábor nyugalmazott rendőr alezredest, szobrászt, ipariskolai tanárt, a munkásmozgalom és a párt régi harcosát. 1919-ben a kecskeméti vörösőrség parancsnoka, a felszabadulás után a demokratikus rendőrség szervezője volt. kecskemét szovjet testvérvárosa, szimferopol 1965-ben diszpolgárává választotta, ravatalánál egyebek között a bács-kiskun megyei rendőrfőkapitáltság képviselői, a kecskeméti városi pártbizottság és a városi tanács tagjai és tisztségviselői álltak díszőrséget, majd dr.mező mihály, kecskemét város tanácsának elnökhelyettese és tóth lászló, a 623 számú ipari szakmunkásképző intézet igazgatója mondott bucsubeszédet. a kecskeméti városi tanács által adományozott díszsírhelynél ferenczy istván rendőr alezredes bucsuzott az elhunyttól. a szimferopoli pártbizottság és tanács vezetői részvétlélviratot küldtek a szovjet város nagyra becsült magyar diszpolgárának elhunytá alkalmából./mti/

--

felhasználható 17 órától!

bb.58. riger tiber szobrász- és duschanek jános festőművész kiállítása győrött

vid/fm/ra cz

1976. március 5.

a győri xantus jános muzeum ápolja kapcsolatait a megyéből származótt képzőművészekkel. művészetpártoló munkájának eredményeként két évvel ezelőtt rendezett első ízben reprezentatív kiállítást, tisztelgés a szülőföldnek, címmel a győr-sopron megyei születésű festők, grafikusok, szobrászok alkotásaiból. a muzeum folytatta kezdeményezését, s így teremtette meg annak lehetőségét, hogy két győr-sopron megyei származású, fiatal munkáiból rendezett kiállítást a muzeum képtárában. riger tiber szobrászművész és duschanek jános festőművész tárlatát pénteken lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács elnöke nyitotta meg./mti/

--

bb.59. győr-sopron megyében vendégszerepel a magyarországi németek demokratikus szövetségének kultur csoportja

vid/fm/ra cz

1976. március 5.

a magyarországi németek demokratikus szövetségének kultur csoportja pénteken győr-sopron megyébe érkezett. a 40 tagu együttes a hazafias népfrent vi.kongresszusa tiszteletére vállalta, hogy nemzetiségi műsorát bemutatja a megyében. az előadásokat összekötik a nőnap ünnepségekkel. pénteken mosonszolnokon léptek fel a népi hagyományokat felelevenítő zenés-táncos összeállítással. szombaton mosonmagyaróvárott, vasárnap pedig jánossomorján mutatják be műsorukat./mti/

kkf

--

16.10/ra

11

felhasználható 17 óra után

bb.60. óvári miklós látogatása szegeden

vid/fm/ra cz

17/1976. március 5.

Óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken szegeden tett látogatást. Dél előtt a csongrád megyei pártbizottság épületében tartott megbeszélésen dr. komócsin mihály, a csongrád megyei pártbizottság első titkára köszöntötte, majd dr. tamasi mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője, ismertette csongrád megye művelődéspolitikai helyzetét. ott volt dr. perjési lászló, a csongrád megyei tanács elnöke, török józsef, a szegedi pártbizottság első titkára, papp gyula, a szegedi tanács elnöke, valamint kulturális élet több helyi vezetője. a tájékoztatót követő vita résztvevői a megye tudományos életével, a közoktatással, a közművelődéssel, a művészeti munkával kapcsolatos eredményeket elemezték és szóltak a tennivalókról.

a politikai bizottság tagja ezután felkereste a szegedi juhász gyula tanárképző főiskolát, ahol dr. nagy antal főigazgatóhelyettes, a helyi párt- és kisz-szervezet, a tanszékek képviselői részletesen ismertették munkájukat, a tanárképzés korszerűsítése érdekében tett intézkedéseket.

Óvári miklós délután ópusztaszerre utazott, ahol hantos mihály, a csongrád megyei tanács elnökhelyettese ismertette az ottani nemzeti emlékpark létrehozásával kapcsolatos terveiket. dr. trocmayer otto, a szegedi múzeum igazgatója pedig a széri monostor feltárására irányuló régészeti ásatások eredményeit.

a politikai bizottság tagja ezután csongrád megyei pártbizottság oktatási igazgatóságán tarott aktivaülésein ismertette a kulturális politikájának időszerű kérdéseit./mti/

--

↳ párt

bb.61. szoborkiállítás dunaujvárosban

vid/fm/ra cz

1976. március 5.

a főváros után dunaujvárosban, az uitz béla kiállítási teremben pénteken megnyílt a „köztulajdon 1945-1975,, című kiállítás. a felszabadulás után készült legrangosabb köztéri szobrokat, a középületeket díszítő képző- és iparművészeti alkotásokat bemutató tárlatot kovács béla művészettörténész nyitotta meg./mti/

--

16.15/ra

-42-

16^{uo}

bb 64. perui grafikai kiállítás nyílt budapesten

t m/tr pr bzs -cz

1976. március 5.

a magyar-perui kulturális együttműködési munkaterv alapján ezúttal perui grafikusok bemutatkozásának lehetőségét tanúi azon a kiállításon, amely pénteken délután nyílt meg a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös szervezésében a kki dorottya utcai kiállító termében. a bemutató 54 mű felvonultatásával személyteti a távoli ország grafikus nemzedékének munkásságát.

a március 21-ig nyitvatartó bemutatón az érdeklődők megismerkedhetnek az idősebb és a fiatalabb perui képzőművészek munkásságával, a régi indián népművészet hagyományainak továbbélését biztosító grafikai alkotásokkal, amelyek a legkülönbözőbb technikák felhasználásával készültek a hagyományos rézkarctól az ugynevezett szita-nyomatig.

a perui grafikai kiállítás megnyitóján jelen volt társadalmi, művészeti életünk számos ismert személyisége és ott volt roberto a. vizcardo garciá a perui nagykövetség konzulja is. /mti/

--

bb 65. a magyar-bolgár könyvkiadás öt éves terve

t ró/s pr bzs -cz

1976. március 5.

a magyar-bolgár könyvkiadás és könyvterjesztés következő öt évére szóló együttműködési jegyzőkönyvet írták alá pénteken a kulturális minisztériumban. az együttműködés eddig elért eredményeire épülő okmányt magyar részről gábor viktor, kiadói főigazgató, bolgár részről a minisztertanács mellett működő sajtóbizottság elnöke, krum vazilev írta alá, akit fogadott dr. orbán lászló kulturális miniszter is. az aláírás ünnepélyes aktusán jelen volt dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes, és képviseltette magát a bolgár népköztársaság nagykövetsége is.

/folyt. köv./

16.15/bzs

- 43 -

16⁵⁰

bb 65. /a magyar-bolgár ... 1. folyt./bzs

az együttműködés elsősorban a politikai-ideológiai, a tematikai és szervezési feladatokat, a kétoldalu közös munka tökéletesítését helyezi előtérbe. a közös kiadói munka alapjául a két párt ideológiai célkitűzései szolgálnak, a létrehozandó közös kiadványok tükrözik majd a helsinki konferencia záróokmányának a béke és biztonság megteremtésére vonatkozó eszméit.

a könyvkiadás terén elsőrendű fontosságot tulajdonítanak olyan kiadványok létrehozásának, amelyek a marxizmus-leninizmus tanításait ismertetik, s a szocializmus építésében elért eredményeket, a szocialista közösség kialakításának folyamatát tárják az olvasók elé. a másik ország irodalmának megjelentetésekor fokozott figyelmet fordítanak arra, hogy megfelelő teret kapjanak a kortárs szerzők szocialista eszmeiségi művei.

a jegyzőkönyv tanúsága szerint kölcsönös tájékoztatást tartoztak el a könyvkiadás, könyvterjesztés és népszerűsítés terén bekövetkező változásokról, és azokról a konferenciákról, pályázatokról, kiállításokról és más informáló jellegű vállalkozásokról, amelyek a könyvkiadás előmozdítása érdekében a partner számára is tanulságosak lehetnek. az állami kiadók munkáját állandó magyar-bolgár kiadói munkacsoport támogatja, amely négy-négy taggal évente ülésezik. /mti/

-. -

bb 66. felhasználható: 18 órától!

a keletkezés variációi - fonalképek az iparművészeti muzeumban

t me/be pr bzs -cz 1976. március 5.

az iparművészeti muzeumban pénteken megnyílt „a keletkezés variációi”, című kamarakiállítás. a téralkotás-tárgyformálás kiállításorozat keretében pécsi lászló textilművész fonalképeit mutatják be: 30 olyan egyedi műtárgyat, amely átmenet a textil- és képzőművészet között. a megnyitón attalai gábor iparművész beszélgetett a művésszel a textilszakma kérdéseiről.

a kiállításon március 12-én dr. frank jános művészettörténész tart előadást a lodz-i textil triennáléről. az előadás után magdaléna abakanowicz lengyel textilművész műveiről készült kisfilmet vetítik. /mti/

16.20/bzs

-. -
- 44 -

1422

bb 67. vetik a tavaszi árpát borsodban

vid/kz bzs -cz

1976. március 5.

az átmeneti lehülés ellenére pénteken borsod megye alföldi jellegű mezőkövesdi és mezőcsáti járásában, valamint a bodrogköz mélyfekvésű, homokos részein, megkezdték a tavaszi árpa vetését. a mezőnagymihályi állami gazdaság és nyolc termelőszövetkezet fogott hozzá a vetéshez. a mák és a borsó után a tavaszi árpa már a harmadik koratavaszi növény, melynek vetését a változó-kony időjárásról ismert borsod megyében megkezdtek. /mti/

-. -

bb 68. felhasználható: 18 órától!

lászló gyula kiállítása

vid/kz bzs -cz

1976. március 5.

pénteken nyílt meg miskolcon, szentpéteri kapui józsef attila könyvtárban a régészeti kutatásairól is ismert lászló gyula „kortársaim”, című kiállítása. a tárlaton megközelítőleg száz rajzon örököltette meg építő- és képzőművész, valamint író „kortársait”, a kiállításon szerepel többek között a németh lászlóról, juhász ferencről, koós károlyról, bernáth aurélról, kassák lajosról, illyés gyuláról készült portré. /mti/

-. -

bb.69. igor mojszejev - magyar tv műsorban

s/pr/ra cz

1976. március 5.

budapestre várják - a magyar televízió meghívására - igor mojszejevet, a szovjetunió népművészt, a szovjetunió állami táncegyüttesének vezetőjét és lev golovánovot, az együttes szólistáját. mindketten résztvesznek a magyar állami népi együttes fennállásának huszonötödik évfordulójára készülő televíziós műsor felvételén. /mti/

-. -

16.25/ra

-45-

1422

bb.70. a budapesti képviselőcsoport ülése

t/tf/tm/pr/ra cz

1976. március 5.

az egykor kék dunaként megénekelte folyamunk manár messze nem kék, hanem - így láthatják nap mint nap a hidakon átkelő budapestiek - enyhén szürke, ahogy a szakemberek mondják: szennyezett. évről évre romló tendenciát mutat a duna vízének minősége, a szennyező anyagok mennyisége az elmúlt öt-hat évben körülbelül a másfélszeresére nőtt. ez is a technikai civilizációval járó környezeti ártalmak közé tartozik - s féltétlenül tenni kell ellene valamit. tesznek: a duna vízének megóvását is szolgálja az a távlati csatornázási és szennyvitzisztítási program, amelynek beruházásaira a mostani ötéves tervidőszakban öt és félmilliárd forint áll rendelkezésre. a fővárosi duna-szakaszon újabb szennyvitzisztító telepeket építenek, amelyekkel e tisztítóműveknek a napi teljesítménye 30.000 köbméterről több mint 70.000 köbméterre növekszik.

sok egyéb közérdekű tudnivalóval együtt ezek az adatok is pénteken hangzottak el az országgyűlési képviselők budapesti csoportjának ülésén. dr.vida miklós vezetésével tanácskoztak a fővárosi törvényhozók, s a budapesti környezetvédelem eddigi eredményeiről, a tovább tervekről tájékozódva meghallgatták dr. illés györgynek, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettesének és sárdi györgynek, a budapesti levegőtisztasági bizottság titkárnak tájékoztatóját a budapesti duna-szakasz vízminőségéről, annak környezeti hatásairól, illetve a környezetvédelemnek a levegőtisztasággal kapcsolatos feladatairól.

a duna vízvédelmének fontosságát illusztrálhatja az a további tény is, hogy magyarország lakosságának mintegy 30 százalékát a duna látja el ivóvízzel és innen biztosítják az ipartelepek vízfogyasztásának is körülbelül a felét. a vízigényes iparágak távlati fejlesztése is többségében a dunára „épül”, „üdülési szempontból is igen fontos a magyar duna-szakasz, különösen az esztergomból budapestig terjedő dunakanyar és a főváros alatti ráckevei duna-ág. a nyári főszezonban egyidejűleg körülbelül egymillióan élvezik a víz örömeit. öröm viszont a szennyeződés megannyi következménye. jobbára ipari eredetű szennyezésről van szó, amely ellen a megelőzésen és a szakszerű beavatkozáson túlmenően adminisztratív eszközökkel is fel lehet, fel kell lépni. a budapest feletti duna-szakaszt közvetlenül vagy közvetve szennyezőkre kivetett szennyvízbírság összege az utóbbi négy év alatt megháromszorozódott. sokkal jobb lenne, ha ezt a pénzt az ipartelepek tisztítóberendezések létesítésére fordítanák. a mulasztók mellett vannak jó példák is: így a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepe, ahol naponta 42.000 köbméter szennyviz keletkezik, de ezt nyomban tisztítják, korszerű, jól szemeltetett berendezéssel.

/folyt.köv./

16.45/ra

-46-

1735

bb.70. a budapesti ... folyt./ra

olyan utjai-módjai is vannak a vízvédelemnek, mint a csatornahálózat korszerűsítése, a partok megfelelő kiépítése. a fővárosi tanács döntése alapján megkezdték a pünkösdi-és a római-fürdő körzetének öt kilométeres partszakasz rendezési munkálatait másfél kilométer már el is készült. nemzetközi kapcsolatok is segíthetnek a duna vízminőségének javításában: például a felsőbb szakaszokról előre jelzik a váratlanul fellépő szennyeződések - így megfelelően felkészülhetnek a védekezésre - egyeztetik a ipartelepítések programját, a kgst keretében közösen korszerűsítik a vitzisztítási technológiákat, egységesítik a tisztítás gépészeti berendezéseit, igyekeznek gyártásukat is szakosítani.

másik napirendi témaként a képviselők megtárgyalták az országgyűlés következő ülészakára felkészülés teendőit./mti!

-.-

bb.71. az országos munkavédelmi bizottság ülése

sl/be/ra la

1976. március 5.

az országos munkavédelmi bizottság pénteken megtárgyalta a nehézipari miniszter tájékoztató jelentését a munkavédelmi helyzetéről. megállapította, hogy a nehézipari minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok nagyobb gondot fordítanak a műszaki-technikai feltételek javítására, a vezetők szemléletének formálására. a műszaki-gazdasági vezetők, középkezelők biztonságtechnikai ismereteinek bővítésére. lassu a fejlődés a munkavédelmi előírások megtartásában. a balesetek összefüggésben vannak a munka- és a technológiai fegyelem megsértésével, a szabálytalanságok megtűréseivel. sok vállalatnál alacsony színvonalu még a munkavédelmi szemle. nincs lényeges változás a balesetek kivizsgálásában, illetve a balesetek valódi okainak feltárásában.

az omb a legfőbb ügyészség előterjesztése alapján tárgyalta az üzemi balesetekkel és a foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos kártérítési igények elbírálása törvényességi vizsgálatának tapasztalatait. megállapították, hogy javult a kártérítési igényekkel kapcsolatos eljárás, a dolgozók nagyobb számban érvényesítik jogaikat. a szakszervezetek az elmúlt években igen sokoldaluan foglalkoztak a dolgozók jogos kártérítési igényeinek érvényesítésével. szükségesnek látszik intézkedéseket tenni a kártérítési eljárások egyszerűsítésére, a munkaügyi döntőbizottságok munkájának segítésére.

/folyt.köv./

16.50-ra

-47-

1440

bb.71. / az országos ... folyt./ra

az omb harmadik napirendi pontként tárgyalta az országos bányaműszaki főfelügyelőség jelentését, foglalkozott az 1975. évi munkavédelmi helyzettel és a bányaműszakifelügyelőségek tevékenységével. megállapították, hogy további intézkedéseket szükséges tenni a földalatti anyagszállítás gépesítésére, az omlásból eredő halálos balesetek megelőzésére. nagyobb gondot kell fordítani a bányaműszaki felügyelőségek, a vezetők munkavédelmi tevékenységének fejlesztésére. hatékony intézkedéseket kell tenni a mecseki szénbányák munkavédelmi helyzetének javítására.
/mti/

--

bb.72. hét megyei képviselőcsoport ülése

ö/vid/kz/mné/ra la 1976. március 5.

pénteken ülést tartott az országgyűlési képviselők bács-kiskun, békés, hajdu-bihar, győr-sopron, tolna, vas és zala megyeic csoportja. a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport debrecenben lezajlott ülésén részt vett kállai gyula, a hazafias népművelési országos tanácsának elnöke is. mindegyik ülésen napirendre kerültek az országgyűlés tavaszi ülészakájával kapcsolatos feladatok. a bács-kiskun, a győr-sopron, a tolna és a vas megyei csoport ülésén a fő téma a környezetvédelem helyzete volt. a képviselők általában egyetértettek azzal, hogy e téren máris jelentős előrelépés történt, de ugyanakkor rámutattak, hogy még további erőfeszítésekre van szükség. e célból egyrészt társadalmi összefogást sürgettek, másrészt javasolták, hogy szigorúbban kell alkalmazni a környezet védelmét szolgáló intézkedéseket, s különösen erélyesen kell fellépni a hanyagságból előforduló szennyezések ellen. a vas megyei képviselőcsoport ülésén külön felhívták a figyelmet arra, hogy mivel folyóink egy része szomszédos ország területéről érkezik, a környezetvédelem a folyók esetében csakis nemzetközi együttműködés révén lehet eredményes. a tolna megyei képviselőcsoport ülésén figyelemreméltó kezdeményezésként bejelentették, hogy a megyei népfrentbizottság ösztönzésére minden járásban környezetvédelmi mintaközösséget alakítanak ki, s ezekben is főként társadalmi erővel szállnak sikra a környezet oltalmazásáért. a zala megyei képviselők közlekedéspolitikai koncepciók megyei végrehajtásának tapasztalatait értékelték. véleményük szerint a kisforgalmu vasutvonalak megszüntetésével egyidejűleg megnyugtatóan megoldották a megyében a személy- és teherforgalom közutra terelését. mint rámutatták, 1975. végére lényegében be is fejeződött zalaiban a kisforgalmu vasutvonalak áru- és személyforgalmának közutra terelése, s ezzel egyidejűleg a vasuti kocsirakomány áruforgalom körzetesítése. a további tervekkel kapcsolatban rámutattak, hogy az v.ötéves tervben 400 kilométer utat korszerűsítenek a megyében, a murakereszturi vasutállomást pedig közös magyar-jugoszláv határállomássá fejlesztik./mti/

--

17-10/ra

-48-

18/5

bb 73. nőnap ünnepségek

ö vid-kz/mné bzs la 1976. március 5.

pén^{telu}szerte az országban folytatódott a nemzetközi nőnapot köszöntő ünnepségek. a legnagyobb szabásu demonstráció-ra a makói józsef attila művelődési központ nagytermében került sor. a város ipari és mezőgazdasági üzemeiből, és 18 környékbeli községből összejött sokszáz asszonyt jakab sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a központi bizottság osztályvezetője köszöntötte, majd a szegedi nemzeti színház művészei adtak műsort.

a szegedi konzervgyárban ugyanazon a napon rendezett ünnepségre a gyermekgondozási segélyen lévő több mint 150 anyát is meghívták. a részvételükkel lezajlott gyűlésen virizlay gyula, a szakszervezetk országos tanácsának titkára méltatta a nemzetközi nőnapot, a nők helyét és szerepét a szocialista építő munkában.

szolnokon a ságvári endre művelődési házban a szakszervezetek megyei tanácsa rendezett nagyszabásu ünnepséget a **nők köszöntésére.**

heves megye sok üzemében, intézményénél és hivatalában is ezen a napon ünnepelték a nőket. /mti/

bb 74. diszdoktoravatás a debreceni orvostudományi egyetemen

vid/kz bzs la 1976. március 5.

ünnepi, nyilvános ülést tartott pénteken a debreceni orvostudományi egyetem tanácsa. az ülésen dr.laki kálmánt, az egyesült államokban élő és dolgozó professzort avatták honoris causa doktorrá.

dr.damajanovich sándor, a debreceni orvostudományi egyetem rektorhelyettese méltatta dr.laki kálmán munkásságát. hangsúlyozta, hogy századunk sok biokémiai felfedezésének létrejötténél alkotó módon működött közre. világszerte ismertek a szentgyörgyi-iskola tagjaként, majd önállóan végzett kutatásai.

ezután dr.szabó gábor rektor átadta a diszdoktori diplomát dr.laki kálmánnak, aki megtartotta diszdoktori értekezését. /mti/

--

17.28/bzs

- 49 -

18/5

bb 75. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától
18 óráig

bzs La

1976. március 5.

36. Lutoslawski lemondta magyarországi programját
37. sajtótájékoztató az áfor munkájáról
38. kiváló dolgozó kitüntetés a könnyűiparban
39. Kass János kiállítása
40. a Mém és Fejér megye vezetőinek tanácskozása
41. Király István nyilatkozata
42. bolgár tenorista budapesten
43. kneb-ülés
44. az Fkbt ülése
45. Lignimpex-erdéért szerződés meghosszabbítása
46. Kiss Nagy András kiállítása
47. a forradalmi ifjúsági napok baranyai programja
48. gyorsmérleg a készletbörzseről
49. eltemették dr. Rauss Károlyt
50. magyar hetek Grazban
51. Losonczy Pál távirata
52. magyar-csehszlovák művészcsere
53. az OVH és Vas megye vezetőinek tanácskozása
54. hírek a divatról
55. Budapest jobb ételkészítéséért
56. bkv-közlemény
57. eltemették Imre Gábort
58. kiállítások Győrött
59. a magyarországi németek demokratikus szövetsége kulturcsoportjának Győr megyei vendégszereplése
60. Óvári Miklós látogatása Szegeden
61. szoborkiállítás Dunaujvárosban
62. bemutató a Kaposvári színházban
63. bemutató a Bábszínházban
64. perui grafikai kiállítás
65. magyar-bolgár könyvkiadás
66. kamarakiállítás az iparművészeti múzeumban
67. vetik a tavaszi árpát Borsodban
68. László Gyula kiállítása
69. Igor Mojszejev magyar tévéműsorban
70. a budapesti képviselőcsoport ülése
71. az országos munkavédelmi bizottság ülése
72. hét megyei képviselőcsoport ülése
73. nőnap ünnepségek
74. díszdoktoravatás a Debreceni Orvostudományi Egyetemen
75. hírjegyzék

/mti/

17.48/bzs

- 50 -

1815

bb 76. időjárásjelentés

tr/pg La

1976. március 5. /mti/

a meteorológiai intézet jelenti március 5-én, péntek este:

téli idő

várható időjárás szombat estig:

időnként borultságig megnövekvő felhőzet, többfelé haviázással. az élénk, északi-északkeleti szelet helyenként még erős lökések kísérik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 3 plusz 2 fok között. /mti/

--

bb 77. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18
órától zárásig

bzs La

1976. március 5.

76. időjárásjelentés

77. hírjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: Burján Sándor

ügyeletes szerkesztő: Koncz Antal

szerkesztő: Halasi György, Lakatos Erzsébet

21.00/bzs

- 51 -

2105